

Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Dato: 07.09.2023 09:00

Sted: Stortrevet, Kulturhuset

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil evt.

på e-post .

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 29.08.2023

For leder i Åmot kontrollutvalg 2019-2023, Åse Forbord

Saksliste

Saker til behandling

28/23 Sak Åm-28/23 Godkjenning av innkalling/saksliste	3
29/23 Sak Åm-29/23 Godkjenning av protokoll 15.6.23	4
30/23 Sak Åm-30/23 Orientering	14
31/23 Sak Åm-31/23 Overordnet eierskapskontroll	15
32/23 Sak Åm-32/23 Statusrapport revisjon 1. halvår 2023	56
33/23 Sak Åm-33/23 Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS 2024	61
34/23 Sak Åm-34/23 Budsjett for kontroll og revisjonsarbeidet 2024	73
35/23 Sak Åm-35/23 Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors (FR) sin uavhengighet	76
36/23 Sak Åm-36/23 Eventuelt	81
37/23 Sak Åm-37/23 Referater og orienteringer	82
38/23 Sak Åm-38/23 Evaluering av kontrollutvalgets virksomhet 2019-2023	91
39/23 Sak Åm-39/23 Referatsaker	93

Arkivsak-dok. 21/00141-46
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-28/23 GODKJENNING AV INNKALLING/SAKSLISTE

Forslag til vedtak/innstilling:

Innkalling/saksliste godkjennes

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Arkivsak-dok. 21/00141-47
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-29/23 GODKJENNING AV PROTOKOLL 15.6.23

Forslag til vedtak/innstilling:

Protokoll fra 15.6.23 godkjennes

Vedlegg:

Protokoll 15.6.23

Saksframstilling:

MØTEPROTOKOLL

Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Dato: 15.06.2023 kl. 09:00
Sted: Stortrevet, Kulturhuset
Arkivsak: 21/00008

Tilstede: Åse Forbord (Senterpartiet-KS),
 Einar Nordlie (Sosialistisk venstre parti), Inger G. Eriksen (Ap), Sigurd Koch (Frp), Einar Gjems (Sp)
 (møtte 09:30)

**Møtende
 varamedlemmer:**

Forfall:

Andre: Kommunedirektør Stein Halvorsen
 sak 25/23

Protokollfører: Utvalgssekretær Kristin Moe

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
23/23	21/00141-42	Sak Åm-23/23 Godkjenning innkalling/saksliste	3
24/23	21/00141-43	Sak Åm-24/23 Godkjenning av protokoll fra 25.5.23	4
25/23	21/00093-25	Sak Åm-25/23 Orientering	5
26/23	21/00088-27	Sak Åm-26/23 Eventuelt	6
27/23	21/00095-44	Sak Åm-27/23 Referater og orienteringer	7

--	--	--	--

Rena, 15.06.2023

Åse Forbord

Det var ingen merknader til innkallingen eller sakslisten.

UNDERSKRIFTER:	
Vi bekrefter at møteboken, som vi har signert, er ført i samsvar med det som ble bestemt på møtet.	
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

UTSKRIFTER:
Møtebok er sendt til: Kontrollutvalget, ordfører, kommunedirektør, Revisjon Øst IKS. Innkallinger og møtebøker ligger også på www.konsek-ost.no under hvert kontrollutvalg/ «Møter».

Saker til behandling

23/23 Sak Åm-23/23 Godkjenning innkalling/saksliste

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Åmot kontrollutvalg 2019-2023	15.06.2023	23/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Innkalling/saksliste godkjennes

Møtebehandling

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

Innkalling/sakliste godkjennes

[Lagre]

24/23 Sak Åm-24/23 Godkjenning av protokoll fra 25.5.23

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Åmot kontrollutvalg 2019-2023	15.06.2023	24/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Protokoll fra 25.5.23 godkjennes

Møtebehandling

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

Protokoll fra 25.5.23 godkjennes

[Lagre]

25/23 Sak Åm-25/23 Orientering

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Åmot kontrollutvalg 2019-2023	15.06.2023	25/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering

Saksframstilling:

Kommunedirektøren er invitert til kontrollutvalgets møte for å gi en redegjørelse for hvordan salg av mat/billetter blir registrert i Kafe Sandbeck. Dette med tanke på omsetning og mva registrering.

Temaet ble brakt opp i forrige møte og kommunedirektøren skulle sjekke det opp til dagens møte.

Møtebehandling

Kommunedirektøren redegjorde for spørsmål som ble stilt. Kontrollutvalget var tilfreds med svaret som ble gitt.

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering

[Lagre]

26/23 Sak Åm-26/23 Eventuelt

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Åmot kontrollutvalg 2019-2023	15.06.2023	26/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken legges fram uten forslag til vedtak

Møtebehandling

Forslag fra kontrollutvalget:

- Leder i kontrollutvalget orienterte om kommunestyremøte 21. juni der det er budsjettseminar.
- Hun orienterte også om fagdag leder og sekretær deltok på i Trondheim 31. mai og 1. juni. Arrangør var FKT (Forum for kontroll og tilsyn)

Votering

Forslag fra kontrollutvalget enstemmig vedtatt

Vedtak

- Leder i kontrollutvalget orienterte om kommunestyremøte 21. juni der det er budsjettseminar.
- Hun orienterte også om fagdag leder og sekretær deltok på i Trondheim 31. mai og 1. juni. Arrangør var FKT (Forum for kontroll og tilsyn)

[Lagre]

27/23 Sak Åm-27/23 Referater og orienteringer

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Åmot kontrollutvalg 2019-2023	15.06.2023	27/23

Forslag til vedtak/innstilling:

- Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering
- Kontrollutvalget tar tiltaksplan med oppfølgingsliste til orientering

Saksframstilling:

Kontrollutvalgsmedlemmene har en gjensidig orientering fra de hovedutvalgene de har oppmerksomheten rettet mot.

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene

Kontrollutvalget har fordelt oppmerksomheten på de ulike områdene slik:

- Saker fra Hovedutvalg for landbruk og utmark: Einar Nordli
- Saker fra Hovedutvalg for oppvekst og kultur: Inger Grønlien Eriksen
- Saker fra Hovedutvalg for kommunalteknikk og arealplanlegging: Sigurd Koch
- Saker fra Hovedutvalg for helse og omsorg: Einar Gjems

Åse som medlem i kommunestyret og leder i kontrollutvalget har ansvar for kommunestyre og formannskap.

Kontrollutvalget tar en gjensidig orientering i hvert møte. Kontrollutvalgets medlem i kommunestyre eventuelt kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.

«Tiltaksplan med oppfølgingsliste» blir oppdatert etter hvert møte, den er lagt ved saken som en orientering. Denne blir lagt ut på sekretariatets hjemmeside en gang årlig, sammen med årsrapporten.

Møtebehandling

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

- Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering
- Kontrollutvalget tar tiltaksplan med oppfølgingsliste til orientering

[Lagre]

Arkivsak-dok. 21/00093-27
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-30/23 ORIENTERING

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar redegjørelsene til orientering

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Kontrollutvalget har invitert kommunedirektøren til å redegjøre for:

- Har kommunen en «barnekoordinator»? Alle kommuner er pålagt å ha en, men få vet om tjenesten. Dette er omtalt i Kommunal rapport før ferien.
- Økonomi og sykefravær

I tillegg har det kommet inn 2 spm. fra et medlem i kontrollutvalget som det ønskes svar på:

1. Med bakgrunn i forvaltningsrapporten «Kommunens kvalitetssystem» behandlet i kontrollutvalget 16.2.23, ønsker kontrollutvalget en vurdering av faren for digitalt misbruk «hacking»
2. En orientering om brannberedskapen på Ryslingmoen, særlig i 3. etasje.

Ettersom dette er det siste ordinære møtet i det sittende kontrollutvalget (mulig de har et til), ønsker utvalget også en linn evaluering-/oppsummeringssamtale **med ordføreren** for inneværende periode 2019-2023. Hvordan har kontrollutvalget fungert, og hva har vært bra og hva kunne vært gjort annerledes?

- Klarer kontrollutvalget å ivareta kontrollfunksjonen på en god måte?
- Hvordan oppfattes utvalget av kommunestyret?
- Er roller og ansvarsdeling klar mellom kontrollutvalg, kommunestyret og administrasjonen?

Arkivsak-dok. 22/00026-5
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-31/23 OVERORDNET EIERSKAPSKONTROLL

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget tar overordnet eierskapskontroll til orientering.
2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
  - a. Kommunestyret tar overordnet eierskapskontroll til orientering.
  - b. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra kommunedirektøren om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 1.9.24.

Vedlegg:

Rapport – overordnet eierskapskontroll

Saksframstilling:

Kontrollutvalget skal etter kommuneloven § 23-2, pkt. d, se til at det blir gjennomført kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll). Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i møte 16.6.22, sak 31/22:

1. *Kontrollutvalget viser til vedtatt plan for eierskapskontroll for Åmot kommune for 2020-2023 og bestiller en prosjektplan med utgangspunkt i eierskapskontroll for undersøke hvordan kommunens systemer og rutiner fungerer i praksis, en «overordnet eierskapskontroll»*
2. *Prosjektplanen legges frem høsten 2022*

Prosjektplanen ble behandlet i kontrollutvalgets møte 8.9.22, sak 41/22. Denne rapporten svarer opp kontrollutvalgets bestilling.

Formålet med den overordnede/generelle eierskapskontrollen er:

Undersøke hva slags overordnet system, retningslinjer og føringer kommunen har for eierskapsforvaltning, og hvordan kommunen følger opp at disse etterleves.

Dette er belyst ved å besvare følgende problemstillinger:

1. Har kommunen et overordnet system, tydelige retningslinjer og føringer for eierskapsoppfølging som samsvarer med det som er anbefalt?
2. Hvordan sikrer kommunen at eierrepresentantene kjenner til og følger de retningslinjer og føringer som er lagt til grunn, og at selskapsstyrene har nødvendig kompetanse?
3. Er det opprettet rutiner for rapportering og kommunikasjon mellom kommunestyret, eierrepresentanter og selskapene som sikrer kommunestyret reell innflytelse på eierstyringen?

Ut i fra deres vurdering og konklusjoner anbefalinger revisor at:

1. Det utarbeides eierskapsmeldinger i henhold til kommunelovens § 26-1 tidlig i hver valgperiode, slik at prinsippene for eierstyring i størst mulig grad er forankret i sittende kommunestyre. Kommunens eierskapsmelding må omfatte alle selskap og samarbeid som kommunen har interesser i og bør ellers følge de anbefalinger kommunesektoren legger til grunn.
2. Kommunen i eierskapsmeldingen eller i eget dokument for eierstrategi, stiller tydelige krav til:
  - Vurdering og håndtering av habilitet i selskapsstyrene.
  - Registrering i KS sitt styrevervregister.
  - Medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon.
  - Kjønnsbalanse i selskapsstyrene.
  - Kompetanse og kompetanseutvikling i selskapsstyrene.
  - At det utarbeides retningslinjer for valgkomiteenes arbeid hvor det blant annet tas stilling til kompetansebehovet i selskapsstyret.
  - Evaluering og rapportering av selskapsstyrenes arbeid.
  - At det gjennomføres eiermøter jevnlig.
  - Valg av vararepresentanter.

3. Det vurderes å utarbeide en rutine/informasjonskriv for hvordan bestemmelsene i eierskapsmeldingen kan følges opp av eierrepresentanten og hvordan det skal gis tilbakemelding/ rapporteres til kommunen.
4. Det vurderes å utarbeide rutiner for hvordan bestemmelsen i eierskapsmeldingen skal følges opp av kommuneadministrasjonen.
5. Opplæring om eierskapsforvaltning gjennomføres tidlig i hver valgperiode, og omfatter Opplæring/informasjon om både generelle forhold og kommunens egen organisering og praksis for eierstyring.
6. Det innføres en årlig rapportering på eierstyring til kommunestyret som omfatter tilstanden i selskapene/samarbeidene og en evaluering av hvordan kommunens systemer og rutiner for eierstyring har fungert.
7. Kommunen innfører rutiner som sikrer at styringsdokumenter og avtaler med selskaper/samarbeider vurderes mot kommunens målsettinger, krav og behov, og at det fremmes forslag om endringer når det er aktuelt.

KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll blir en sentral kilde til kriterier i denne eierskapskontrollen og oppsummeres som følger:

1. Velge selskapsform ut fra formål og behov.
2. Skille mellom skjermet virksomhet og virksomhet i konkurranse med private.
3. Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap.
4. Utarbeide en årlig eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret.
5. Revidere styringsdokumenter og avtaler jevnlig.
6. Holde jevnlig eiermøter.
7. Som hovedregel bør sentrale folkevalgte oppnevnes som representanter i eierorganet.
8. Sørge for bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter.
9. Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret.
10. Vedtektsfeste bruk av valgkomité ved styreutnevnelser.
11. Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styrene.
12. Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i selskapsstyrene.
13. Som hovedregel bør styremedlemmer i morselskapet ikke sitte i styrene i datterselskaper.
14. Oppnevne numeriske vararepresentanter.
15. Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet.
16. Foreta en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv.
17. Registrere styreverv i KS styrevervsregister.
18. Sørge for at selskapene melder seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon.
19. Sørge for at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften.
20. Avklare forholdet mellom kommunedirektøren og daglig leder av foretaket ved opprettelse av kommunale foretak.

21. Sørge for at kontrollutvalget sikres gode nok rammebetingelser til å utøve sin funksjon på en god måte.

Revisjon Øst IKS har levert en detaljert og informativ rapport, som svarer opp til bestillingen fra kontrollutvalget.

Overordnet eierskapskontroll

ÅMOT KOMMUNE 2023

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
<https://www.revisjon-ost.no>
E-post: post@rev-ost.no
Org. nr.: 974 644 576 MVA

Forord – om rapporten

Denne rapporten er bygget opp pedagogisk med et kort sammendrag som går gjennom hovedfunnene og konklusjonen i eierskapskontrollen i første kapittel.

Vi har valgt å benytte en «trafikklysmode» for å illustrere hva vi mener er i henhold til krav på området, det som er godkjent med merknad, og det som ikke er i henhold til krav på området. Hver vurdering blir merket med henholdsvis grønt, gul/oransje og rødt.

Vi gjør oppmerksom på at vurderinger med gul/oransje og rødt vil følge av beskrivelser av de mangler og/eller forbedringsmomenter vi mener finnes på området. For

leseren vil det derfor være nyttig å lese gjennom vurderingene som fremgår av underkapitlene for hver problemstilling, i tillegg til den informasjonen leseren får i sammendraget.

Rapporten er for øvrig utarbeidet med et digitalt tilsnitt og innehar lenker til ulike seksjoner av rapporten. Dette skal gjøre det enklere for leseren å navigere i rapportens innhold. Det er også lenket til de kilder som er digitalt tilgjengelige, for en mer interaktiv opplevelse av rapporten.

Rapporten er bygget opp etter NKRFs krav til sluttrapport i Standard for eierskapskontroll (RSK 002). Dette innebærer minstekravene til

- sammendrag (kap. 1),
- informasjon om bestillingen (kap. 2-3),
- problemstillingene (kap. 6-8),
- beskrivelse av metode (kap. 4),
- kriterier (vedlegg A),
- presentasjon av data (kap. 6-8),
- vurderinger (kap. 6-8),
- konklusjon (kap. 9),
- anbefalinger (kap. 10),
- referanser (kap. 12) og
- ordfører og kommunedirektørens uttalelse (kap. 11).

I tråd med RSK 002, ønsker vi å fremheve at vi vektlegger at eierskapskontroller skal «bidra til et godt beslutningsgrunnlag for de folkevalgtes styring og kontroll, og å bidra til læring i kommunen».

Vi vil takke kontrollutvalget for oppgaven, og administrasjonen for tilrettelegging for en best mulig og effektiv gjennomføring av eierskapskontrollen.

Vi håper at leseren finner nytte i rapporten og vil benytte denne videre i arbeidet med å sikre god eierstyring.

Løten, 24.8.2023

Jo Erik Skjeggstad
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Kristoffer Myklebust Roland Svendsen
Utøvende forvaltningsrevisor

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	4
1 Bakgrunn for prosjektet	7
2 Formål, problemstillinger og avgrensning.....	7
3 Metode for revisjonen.....	7
4 Om eierskap i Åmot kommune.....	8
5 Problemstilling 1 – Regler og føringer for eierskapsoppfølging.....	10
5.1 Kriterier for problemstilling 1.....	10
5.2 Innhentet data.....	10
5.3 Revisors vurderinger.....	14
6 Problemstilling 2 – Oppfølging av kommunens føringer.....	16
6.1 Kriterier for problemstilling 2.....	16
6.2 Innhentet data.....	16
6.3 Revisors vurdering.....	19
7 Problemstilling 3 – Rapportering og kommunikasjon	21
7.1 Kriterier for problemstilling 3.....	21
7.2 Innhentet data.....	21
7.3 Revisors vurdering.....	26
8 Konklusjon	28
9 Anbefalinger	30
10 Kommunedirektørens uttalelse.....	31
11 Referanser	32
Vedlegg A: Kontrollkriterier.....	33

Forsidebilde: Tone Henriksen

Lisens: CC BY SA 3.0, hentet fra snl.no

Sammendrag

Kontrollutvalget i Åmot vedtok i møte 11.05.2021 sak 33/21 å bestille en overordnet eierskapskontroll rettet mot kommunens eierskapsforvaltning.

Formålet med eierskapskontrollen har vært å undersøke hva slags overordnet system, retningslinjer og føringer kommunen har for eierskapsforvaltning, og hvordan kommunen følger opp at disse etterleves. Dette er belyst ved å besvare følgende problemstillinger:

1. Har kommunen et overordnet system, tydelige retningslinjer og føringer for eierskapsoppfølging som samsvarer med det som er anbefalt?
2. Hvordan sikrer kommunen at eierrepresentanter kjenner til og følger de retningslinjer og føringer som er lagt til grunn, og at selskapsstyrene har nødvendig kompetanse?
3. Er det opprettet rutiner for rapportering og kommunikasjon mellom kommunestyret, eierrepresentanter og selskapene som sikrer kommunestyret reell innflytelse på eierstyringen?

I den overordnede eierskapskontrollen er det benyttet dokumentanalyse og intervju som metode. Eierskapskontrollens innhentede data er vurdert opp mot kriterier utledet fra kommuneloven og KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll. Vi har konkludert som følger:

Overordnet system, tydelige retningslinjer og føringer for eierskapsoppfølging

For denne problemstillingen konkluderer vi med at kommunen i noen grad har på plass et slik system, men at det er behov for oppdateringer og forbedringer. Dette baserer vi på at:

Eierstyringen i Åmot kommune er basert på den siste vedtatte eierskapsmeldingen fra 2016. Denne tar utgangspunkt i de anbefalingene som gjaldt for eierstyring på dette tidspunktet og tar ikke høyde for endringer i anbefalinger etter 2016. Del 2 som viser oversikt over de enkelte selskap som kommunen har eierinteresser i er utdatert. Eierskapsmeldingen omtaler heller ikke de kommunale samarbeidene som Åmot kommune deltar i. Eierstyring i forhold til de kommunale samarbeidene er blitt mer aktuelt etter endringer i kommuneloven fra 2019

Når det gjelder organisering av, og rutiner for eierstyring ser vi at eierskapsmeldingen på noen punkter er utdatert med hensyn til hvordan eierstyringen praktiseres i kommunen i dag. Kommunen bør også oppdatere strategidelen i eierskapsmeldingen slik at den blant annet, ivaretar KS sine anbefalinger om årlig rapportering med hensyn til eierstyring, krav til vurdering og håndtering av habilitet i selskapsstyrene, krav til registrering i KS sitt styrevervregister og krav til medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon.

Vi mener også at kommunen med fordel kunne tydeliggjøre hvordan bestemmelsene i eierskapsmeldingen skal følges opp av eierrepresentanten, hvordan eventuelt kommuneadministrasjonen skal involveres i oppfølgingen og hvordan det skal rapporteres til eier/kommunestyret, ved å utarbeide rutiner på området. Dette vil også sikre lik praktisering av eierstyring når en bytter eierrepresentanter og tydeliggjøre deres mandat.

Opplæring i eierstyring for de folkevalgte og oppfølging av kompetanse i selskapsstyrene

For denne problemstillingen konkluderer vi på at kommunen har noen tiltak som bidrar til dette, men at det likevel er godt rom for forbedringer. Dette er basert på at:

Det ikke er gjennomført opplæring i eierskapsforvaltning før et godt stykke ut i valgperioden. E-læringskurset som ble tilbudt i 2022 har videre avhengig av eget initiativ for de folkevalgte. Dette er

ikke i henhold til kommunens vedtatte eierskapsmelding og KS sine anbefalinger som tilsier opplæring tidlig i valgperioden for samtlige folkevalgte. Vi kan heller ikke se at de folkevalgte har fått informasjon/opplæring i kommunens egne organisering og praktisering av eierstyring, noe som er viktig med hensyn til at kommunestyret må få anledning til å ta stilling til hvordan eierstyringen i kommunen skal foregå.

Når det gjelder sammensetning og kompetanse i selskapsstyrene stiller ikke Åmot kommunen sin eierskapsmelding krav om kjønnsbalanse i selskapsstyrene. Vi mener videre at kommunen kunne stilt mer spesifikke krav til kompetanse i selskapsstyrene en hva eierskapsmeldingen fra 2016 gjør. Kommunens eierskapsmeldingen inneholder krav om vedtektsfestet bruk av valgkomite i de selskapene som kommunen er eier/medeier i. Det bør i tillegg stilles krav til at valgkomiteen utarbeider retningslinjer for sitt arbeid der det tas stilling til kompetansebehovet i styret.

Eierskapsmeldingen stiller noen generelle krav til styrets arbeid. Vi mener imidlertid at kravene til kompetanseutvikling i selskapsstyrene, og evaluering og rapportering av selskapsstyrenes arbeid bør tydeliggjøres i eierskapsmeldingen. Vi mener kommunen bør vurdere å utarbeide rutiner for hvordan kommunen skal følge opp kravene til sammensetning og kompetanse i selskapsstyrene. Det samme gjelder med hensyn til oppfølging av kravene til kompetanseutvikling i selskapsstyrene, og evaluering og rapportering av selskapsstyrenes arbeid.

Rutiner for rapportering og kommunikasjon

For denne problemstillingen konkluderer vi med at kommunen kan gjøre mer for sikre god kommunikasjon og oppdatert informasjon i forbindelse med eierstyringen.

Eierskapsmeldingen er på overtid hva angår revisjon. Dette er et viktig dokument med hensyn til å klargjøre kommunikasjonen mellom de ulike aktører og sikre oppdatert informasjon.

Det rapporteres i noen grad om tilstanden i selskapene ved at årsrapporter og regnskap skal oversendes til kommunen. Vi kan imidlertid ikke se at årsrapporter og regnskap legges frem som saker i formannskapet slik vi forstår at gjeldene Eiermelding legger opp til. Anbefalt praksis er imidlertid å utarbeide en samlet rapport hvert år som oppsummerer økonomi og spesielle saker i selskapene. En slik rapport bør etter vår mening fokusere på hva økonomi og endringer i selskapene har av betydning for Åmot kommune. Vi mener videre at en slik rapport også bør evaluere systemet for eierstyring. Dette kan øke fokuset på eierstyring og ved behov, gi mulighet til å endre praksis for eierstyring.

Gjeldene eierskapsmelding gir ingen føringer for planmessig gjennomføring av Eiermøter. Denne typen møter er viktige med hensyn til informasjonsutveksling mellom kommunen og selskapene og det anbefales at det gjennomføres slike møter jevnlig

Styringsdokumenter for selskapene utover eierskapsmeldingen endres jevnlig, og saker om dette behandles i kommunestyre og formannskap. Vi oppfatter imidlertid at endringene i stor grad er resultat av innspill fra selskapene selv. Kommunen har etter hva vi kan se ingen rutine for å vurdere styringsdokumentene opp mot egen Eierstrategi, eller egne behov.

Vi konkluderer med at kommunen som hovedregel oppnevner sentrale folkevalgte som representanter i Eierorganene. Kommunen har et system for å sikre representasjon også der valgt/utnevnt representant ikke kan møte. Kommunen bør imidlertid tydeliggjøre systemet for valg av vararepresentanter i eierskapsmeldingen. Vi mener at numeriske vararepresentanter sikrer en mer stabil representasjon fra kommunens side i Eierorganene. Vi konkluderer avslutningsvis med at

kommunen har fått gjennomslag for de innkallingsfristene til eierorganene som kommunens eierskapsmelding legger opp til.

Anbefalinger

Ut fra våre vurderinger og konklusjoner anbefaler vi at:

1. Det utarbeides eierskapsmeldinger i henhold til kommunelovens § 26-1 tidlig i hver valgperiode, slik at prinsippene for eierstyring i størst mulig grad er forankret i sittende kommunestyre. Kommunens eierskapsmelding må omfatte alle selskap og samarbeid som kommunen har interesser i og bør ellers følge de anbefalinger kommunesektoren legger til grunn.
2. Kommunen i eierskapsmeldingen eller i eget dokument for eierstrategi, stiller tydelige krav til:
  - Vurdering og håndtering av habilitet i selskapsstyrene.
  - Registrering i KS sitt styrevervregister.
  - Medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon.
  - Kjønnsbalanse i selskapsstyrene.
  - Kompetanse og kompetanseutvikling i selskapsstyrene.
  - At det utarbeides retningslinjer for valgkomiteenes arbeid hvor det blant annet tas stilling til kompetansebehovet i selskapsstyret.
  - Evaluering og rapportering av selskapsstyrenes arbeid.
  - At det gjennomføres eiermøter jevnlig.
  - Valg av vararepresentanter.
3. Det bør vurderes å utarbeide en rutine/informasjonskriv for hvordan bestemmelsene i eierskapsmeldingen kan følges opp av eierrepresentanten og hvordan det skal gis tilbakemelding/ rapporteres til kommunen.
4. Det bør vurderes å utarbeide rutiner for hvordan bestemmelsen i eierskapsmeldingen skal følges opp av kommuneadministrasjonen.
5. Opplæring om eierskapsforvaltning gjennomføres tidlig i hver valgperiode, og omfatter Opplæring/informasjon om både generelle forhold og kommunens egen organisering og praksis for eierstyring.
6. At det innføres en årlig rapportering på eierstyring til kommunestyret som omfatter tilstanden i selskapene/samarbeidene og en evaluering av hvordan kommunens systemer og rutiner for eierstyring har fungert.
7. Kommunen innfører rutiner som sikrer at styringsdokumenter og avtaler med selskaper/samarbeider vurderes mot kommunens målsettinger, krav og behov, og at det fremmes forslag om endringer når det er aktuelt.

1 Bakgrunn for prosjektet

Kontrollutvalget skal etter kommuneloven § 23-2, pkt. d, se til at det blir gjennomført kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll). Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget bestilte i møte 08.09.2022 sak 41/22 en overordnet eierskapskontroll basert på en tidligere bestilt prosjektplan. Denne rapporten svarer opp kontrollutvalgets bestilling.

2 Formål, problemstillinger og avgrensning

Formålet med den overordnede/generelle eierskapskontrollen har vært å undersøke hva slags overordnet system, retningslinjer og føringer kommunen har for eierskapsforvaltning, og hvordan kommunen følger opp at disse følges. Dette er belyst ved å besvare følgende problemstillinger:

1. Har kommunen et overordnet system, tydelige retningslinjer og føringer for eierskapsoppfølging som samsvarer med det som er anbefalt?
2. Hvordan sikrer kommunen at eierrepresentanter kjenner til og følger de retningslinjer og føringer som er lagt til grunn, og at selskapsstyrene har nødvendig kompetanse?
3. Er det opprettet rutiner for rapportering og kommunikasjon mellom kommunestyret, eierrepresentanter og selskapene som sikrer kommunestyret reell innflytelse på eierstyringen?

En overordnet eierskapskontroll omfatter felles systemer, retningslinjer og føringer for de selskaper mv. hvor kommunen har eierinteresser. Spesielle forhold og den enkelte eierrepresentants oppfølging i enkeltelskaper, er ikke omfattet av denne kontrollen, men må gjennomføres som egne eierskapskontroller.

Hvordan kommunens systemer og rutiner fungerer i praksis vil ikke kunne besvares fullt ut i denne kontrollen. Det anbefales at det i tillegg gjennomføres eierskapskontroller for et utvalg av selskaper. Dette kan for eksempel foretas samtidig med forvaltningsrevisjoner i selskapene, noe som også anses å være rasjonelt med hensyn til tidsbruk.

3 Metode for revisjonen

Valg av metode vil variere etter formålet med eierskapskontrollen og hvilke problemstillinger man ønsker svar på. I denne eierskapskontrollen er det brukt dokumentstudier og intervjuer som metode for datainnsamling. Alle data til undersøkelsen er innhentet i perioden januar til juni 2023.

Mye av undersøkelsens datagrunnlag bygger på skriftlig materiale, slik at dokumentanalyse vurderes som en hensiktsmessig metode. I dokumentanalysen er det foretatt en gjennomgang av innhentede dokumenter fra kommunen, herunder:

- Kommunens eierskapsmelding
- Kommunens delegeringsreglement
- Etske retningslinjer for Åmot kommune
- Årsregnskap 2022
- Power-Point utskrifter fra kommunens folkevalgtpogram i regi av KS.

- Selskapsvedtekter/ avtaler
- Kommunestyre-, og formannskaps saker fra juni 2022 – juni 2023

Utover dokumentanalysen er det gjennomført supplerende intervjuer med Kommunedirektøren og Ordføreren. All informasjon i rapporten er verifisert ved at intervjureferater er gjennomgått av det enkelte intervjuobjekt og ved at rapport er sendt til gjennomsyn i forbindelse med Ordføreren og Kommunedirektøren sin uttalelse til rapporten.

Eierskapskontrollen er for øvrig gjennomført i samsvar med NKRFs standard for eierskapskontroll (RSK 002).

4 Om eierskap i Åmot kommune

Kommunene har stor grad av frihet når det gjelder organiseringen av den kommunale virksomheten, og har i lang tid gjort bruk av fristilte organisasjonsmodeller. For mange kommuner har behovet for interkommunalt samarbeid om produksjon av tjenesten vært en viktig begrunnelse for å legge tjenesteproduksjonen til selskaper. Dette er tenkt å føre til mer rasjonell og effektiv produksjon. Denne utviklingen har ført til en mer kompleks og fragmentert organisering av den kommunale virksomheten.

Det overordnede ansvaret for kommunens totale virksomhet ligger hos kommunestyret – uansett organisasjonsform. Ikke alle av kommunens oppgaver kan plasseres ut i egne rettssubjekter. Begrensninger i organisasjonsfriheten kan følge både av særlovgivningen og av kommuneloven. Organiseringen av kommunal virksomhet i egne rettssubjekter utfordrer de vanlige ansvars- og styringslinjene, og det er viktig at kommunen utvikler og tar i bruk gode verktøy, reglementer og rutiner for å sikre en god oppfølging av selskapene. Det er videre viktig at eierrepresentantene får tilstrekkelig opplæring og informasjon om sin funksjon og sitt ansvar.

Åmot kommune er eier/deleier og vertskommune/deltaker i følgende selskaper/samarbeid:

Aksjeselskaper etc.	Interkommunale selskaper	Ulike samarbeid
<ul style="list-style-type: none"> • Arena Rena AS • ARENA Rena Holding AS • Eidsiva Energi AS • Abakus AS • Åmøtet vekst AS • Furutangen Aktivitetssenter AS • Sør-Østerdal næringshage SA • Kommunekraft AS • Skramstadsæter grunneierlag • Glommen skog SA 	<ul style="list-style-type: none"> • Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap IKS • KonSek Øst IKS • Revisjon Øst IKS 	<ul style="list-style-type: none"> • Regionrådet i Sør-Østerdal • IKA Opplandene • SÅTE IKT (Trysil) • Elverum PPT • Produksjon og levering av varmmat til sykehjem og hjemmeboende (Elverum) • Interkommunal 110 – sentral (Hamar) • Interkommunal barnevernvakt (Ringsaker) • Miljørettet helsevern i Sør-Østerdal (Elverum) • Elverum interkommunale legevakt (Elverum) • Øyeblikkelig hjelp døgnplasser (Elverum) • Interkommunalt krisesentertilbud (Hamar)
<ul style="list-style-type: none"> • I tillegg er kommunen deltager i Sandbeck stiftelsen. 		

Tabell 4.1: Eierskap, deleierskap, vertskommunesamarbeid, selskaper og Samarbeid i Åmot kommune.

5 Problemstilling 1 – Regler og føringer for eierskapsoppfølging

Har kommunen et overordnet system, tydelige retningslinjer og føringer for eierskapsoppfølging som samsvarer med det som er anbefalt?

5.1 Kriterier for problemstilling 1

Følgende er en tabell med de kriterier vi har benyttet for å besvare problemstillingen og våre vurderinger av disse. Kriteriene er gjengitt i kortform. For en full utledning av kriteriene, se [vedlegg A](#). Tabellen er interaktiv og leseren kan gå rett til den enkelte vurdering ved å trykke på det enkelte kriteriet. Vurderingene er knyttet til de data som er samlet inn og som blir gjengitt i kapitlene nedenfor. Vi gjør derfor leseren oppmerksom på at vurderingene må sees opp imot de innhentede data i prosjektet.

- [Kriterie 1](#) Kommunen utarbeider eiermeldinger som inneholder kommunes prinsipper for eierstyring, oversikt over selskaper, foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser i, og kommunens formål med sine interesser eller tilsvarende interesser i virksomhetene.
- [Kriterie 2](#) Eiermeldingen reflekterer også styringen av de interkommunale samarbeidene og andre virksomheter som kommunen har interesser i.
- [Kriterie 3](#) Det er bestemt hvordan eierstyringen i kommunen skal organiseres og kommunen har rutiner for gjennomføringen.
- [Kriterie 4](#) Prinsipper, beskrivelser og eventuelle rutiner bør omhandle de råd som KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll gir. Altså anbefalt praksis.

5.2 Innhentet data

5.2.1 Eierskapsmelding for Åmot kommune

5.2.1.1 Kommunens prinsipper for eierstyring

I oppstarten av eierskapskontrollen fikk vi oversendt Eierskapsmelding for Åmot kommune¹. I e-post fra kommunedirektør i oppstarten av dette prosjektet ble vi informert om at denne sist ble revidert i 2016. Kommunen har en plan om å få startet en revidering av eierskapsmeldingen i løpet av våren 2023, og få denne frem til politisk behandling til nytt kommunestyre tiltrer etter valget 11. september 2023. Da vi gjennomførte intervju med kommunedirektør 14. april 2023, hadde dette arbeidet enda ikke startet opp.

Kommunedirektøren mente det var et behov for revisjon og en oppdatering av eierskapsmeldingen i kommunen, siden det er en del selskaper eierskapsmeldingen henviser til som ikke eksisterer lenger, eller har gått ut av kommunens eierportefølje. Planen i kommunen er å ferdigstille en ny eierskapsmelding til et nytt kommunestyret er på plass høsten 2023. Det nye kommunestyret vil vedta eierskapsmeldingen når det er trådt i kraft. For å bistå kommunen med utforming av ny eierskapsmelding har administrasjonen i Åmot kommune gjennomført en nyansettelse, og den ansatte skal tiltre stillingen 1. Mai. Nyansettelsen skal ifølge kommunedirektøren hjelpe Åmot til å komme ájour med de nye lovkravene.

¹ Vedtatt av kommunestyret i 2016. (Dato mangler på forsiden).

I Åmot kommunes eierskapsmelding fra 2016, heter det innledningsvis at del 1 beskriver Åmot kommunes eierstrategi, rammene for utøvelse av eierskap i ulike selskapsformer, felles prinsipper for godt eierskap, og regler og prosedyrer for politisk og administrativ utøvelse av eierskapet. Del 2 er den selskapsesifikke delen av eierskapsmeldingen. Det foretas der en enkeltvis gjennomgang av selskaper og samarbeid kommunen deltar i.

Kommunens prinsipper for eierstyring fremgår av kapittelet «Viktige prinsipper for Åmot kommune som eier». Eierrollen overfor selskapet som Åmot kommune er eier eller deleier i, har kommunestyret delegert til formannskapet. Formannskapet representerer hele kommunens eierandel og gir en samlet stemme for hele eierandelen.

Her heter det at det skal være åpenhet knyttet til kommunens eierskap. Under denne overskriften står det at meroffentlighet skal være et prinsipp og politisk behandling av årsmelding og utforming av overordnet eierstrategi skal foregå åpent. Videre leser vi at kommunestyret og offentligheten skal orienteres om saker av interesse. I tillegg, heter det i eierskapsmeldingen, at det skal være åpenhet rundt eierkommunenes valg av styremedlemmer, og godtgjørelse til styret.

Under overskriften som angår utøvelse av eierskapet heter det at Åmot kommune som eier skal fremme sine interesser og utøve sitt eierskap gjennom «eierorganet», som er generalforsamling / representantskap / årsmøte. Styret kan, på egenhånd eller etter krav fra eiere, når som helst innkalle til ekstraordinære møter i eierorgan når spesielle saker ønskes avklart. Eierskapsmeldingen danner rammen for de fullmakter eierrepresentantene har i eierorganet. Det står også i denne delen at det bør utarbeides avtale mellom eierne, der det er flere eiere, og at Åmot kommune ikke skal handle ut fra informasjon som ikke er kjent for alle eiere / aksjonærer. Det siste punktet under denne overskriften er at Åmot kommune skal som en del av folkevalgtopplæringen gjennomføre obligatoriske kurs og / eller eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte i de ulike aspektene knyttet til eierstyring av utskilt virksomhet.

Den neste overskriften omfatter de krav kommunen stiller til selskapene. Styret er ansvarlig for strategier og resultater. Punktene under denne overskriften er:

- Tydelig og godt utformete vedtekter gir rammer for selskapets virksomhet.
- Eier kan i eierorganet utforme instruks til styret.
- Styrets adgang til å etablere datterselskaper, gå inn i andre selskaper etc. skal være beskrevet i vedtekter/instruks til styret eller godkjennes av eierorganet.
- Eier stiller krav til styret som skal sikre god ledelse av selskapet.
- Det skal være klart skille mellom eier og kunde/ bruker der hvor kommunen opptre i begge roller.
- Hvorvidt selskapet skal utføre oppgaver etter egenregiprinsippet eller konkurranse-eksponeres, skal tydelig fremgå av vedtekter eller selskapsavtale.
- Ved tjenesteleveranse fra selskapet til eier bør det stilles krav om tjenesteavtaler.
- Gjennom krav til resultat og rapportering gir eieren tydelige signaler på hva som forventes av virksomheten. Eierorganet må gi styret disse signalene. Slike resultatkrav kan være krav til kundetilfredshet, HMS-forhold, samt krav til klima og miljø, likestilling og samfunnsansvar. Styret rapporterer dette til eier i årsrapporten.
- Det skal framkomme tydelige forventninger til selskapene ut fra selskapenes art og hensikt.
- Det bør stilles like krav til selskapene som til kommunale avdelinger med hensyn til effektivitet.

Under overskriften valg av representanter, står det at formannskapet er kommunal valgkomité, og i forkant av valg i selskapets styrende organ (representantskap / generalforsamling), skal styret i

selskapene gjennomføre en kompetansekartlegging og melde inn behovet til valgkomitéen. De samme personene skal ikke sitte i styret og i generalforsamling i samme selskap. Det demokratiske aspektet i sammensetningen omhandler vurderinger av habilitet rundt valg av kommunestyremedlemmer til verv i kommunens selskaper. Det anbefales å unngå situasjoner der styrets medlemmer jevnlig blir vurdert i forhold til forvaltningslovens regler om habilitet, og kritisk vurderer bruken av ledende politikere i selskapsstyrene. Rådmannen eller stedfortreder kan ikke velges til styre i kommunale foretak.

I intervju fortalte Ordfører at Åmot kommune har nye etiske retningslinjer vedtatt i 2021, og disse legger føringer for hvordan ansatte i kommunen skal opptre. Det kan være kommuner som har mer omfang på eierskap og dokumentasjon og strategier på eierskapsstyringen enn i Åmot. Men mye av eierskapet i Åmot kommune er ikke store ting. Med unntak av Arena Rena Holding, som har en betydelig egenkapital. Styreleder gir orienteringer til kommunestyret om dette selskapet.

Valg av hensiktsmessig selskapsform, og om kommunen skal velge IKSer eller ASer, avhenger av formålet med selskapet. Ordfører er usikker på om kommunen bruker KS sitt styrevervsregister. Revisor har vært inne og kontrollert om det ligger oppføringer i styrevervs-registeret fra Åmot kommune, noe det gjør.

5.2.1.2 Oversikt over selskaper, foretak og virksomheter som kommunen har eierinteresser i

Del 2 av eierskapsmeldingen «Opplysninger om hvert selskap» gir en oversikt over selskaper, foretak og ulike virksomheter Åmot kommune har eierinteresser i. Disse presenteres med et skjema/ tabell for hvert selskap. Oversiktstabellen inneholder en rad for grunnlagsdata (organisasjonsnummer, forretnings- og postadresse, telefon og nettadresse), stiftelsesdato, eierskapsforhold, en redegjørelse for kommunens formål med eierinteressene. Det redegjøres også for selskapets oppgaver, og hvilke tjenester og produkter selskapet leverer. Videre følger styringsform og styringsorganer, administrativt ansvar, rapporteringsgjennomføring, kommunens økonomiske engasjement og nøkkeltall. Styremedlemmene får møtegodtgjørelser og styrehonorar etter takster som fremgår i denne oversikten.

Kommunedirektøren fortalte i intervju at Åmot kommune ikke er eier i veldig mange selskaper, og informerte om at noen av selskapene har endret karakter siden 2016, da forrige eierskapsmelding ble vedtatt. Enkelte selskaper har fått flere eiere siden 2016. Eidsiva Energi, hvor Åmots eierandel er 1,2 %, har for eksempel blitt et holdingselskap. Eierandelen i Sør-Østerdalens Næringshage er også endret siden 2016. Åmot kommune har solgt sine andeler i Rena Fjernvarme. Det er Solør Bioenergi som har tatt over oppgavene som tidligere ble levert av Rena Fjernvarme. Åmot kommune har også opprettet et holdingselskap siden 2016. Kommunedirektøren har opplyst at kommunen kommer til å ta ut av oversikten de selskapene som ikke eksisterer lenger. Kommunedirektøren fortalte også at den oppdaterte eierskapsmeldingen vil bli en kilde i folkevalgtopplæringen etter valget i høst.

5.2.1.3 Kommunens formål med eierskapet

I intervju med Kommunedirektøren fortalte han at Åmot kommune er eiere eller deleiere av selskaper som leverer tjenester de trenger. Eidsiva Energi leverer kraft. Sør-Østerdal Næringshage er en næringshage som arbeider for utvikling av næringslivet i regionen. Åmøtet Vekst er en bedrift som leverer tilrettelagte arbeidsplasser og arbeidstrening. Kommunedirektøren påpekte at selv om dette er en bedrift som legger til rette for arbeidstrening, skal den og drives etter bedriftsøkonomiske prinsipper. I det ligger at inntektene skal motsvare utgiftene. I dette prosjektet er kommunen med på å betale tiltaksplasser, og tilrettelegger for folk som skal tilbake til arbeid. I Åmøtet Vekst er det årlige møter og egen generalforsamling. Abakus er et AS som bistår eierne med innkjøp, herunder både tilbud, rammeavtaler og innkjøpsavtaler.

Furutangen er et hytteeierområde, med en hytteeierforening. Disse har som oppgave å støtte opp om aktivitet i området. Kommunen er involvert ved at de har gått inn på eiersiden i en oppstartsfasen. På intervjudtidspunktet 14. april, fortalte Kommunedirektør at kommunen skulle vurdere om eierskapet skulle fortsette.

Eidsiva har klare føringer for samarbeid med kommunene. De har innkallinger til generalforsamling som følger oppdaterte prosedyrer og forskrifter om eierstyring. Kommunedirektøren opplever at eierrepresentanter blir profesjonelt ivaretatt i denne sammenhengen.

5.2.1.4 Styringen av de interkommunale samarbeidene og andre virksomheter

Kommunen er deltager i ulike interkommunale oppgavefelleskap, vertskommunesamarbeid og interkommunalt politisk råd. Kommunedirektøren har opplyst at disse er opprettet etter politisk behandling og vedtak, og at kommunen stiller med eierrepresentanter der det er opprettet representantskap.

5.2.2 Bestemmelser om hvordan eierstyringen i kommunen skal organiseres

Kommunedirektøren sa i intervju at Ordfører er kommunens representant i eierskapsfora. Organiseringen av kommunens gjennomføring av eierstyring fremkommer av eierskapsmeldingen. Under overskriften «formelle organer i Åmot kommune» finner vi en oversikt over de ulike politiske organenes ansvar i eierstyringen. Her heter det at:

- Kommunestyret delegerer til formannskapet å utøve eierrollen overfor selskaper kommunen er eier/ deleier i. Formannskapet representerer hele kommunens eierandel og gir en samlet stemme for hele eierandelen.
- Formannskap er generalforsamling for kommunens heleide aksjeselskap.
- Forholdet mellom formannskapet og kommunestyret. Alle store prinsipielle og politiske spørsmål skal forelegges kommunestyret til avgjørelse. Det påhviler formannskapet/ Ordfører å vurdere hva som er prinsipielle spørsmål.
- Selskaper som får kommunale tilskudd, har ikke gyldig budsjett før de er godkjent i kommunestyret.

5.2.3 Anbefalt praksis: KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll

Kommunedirektøren fortalte i intervju at han ikke har fått mye erfaring med valg av selskapsform i kommunen. Åmot kommune har ingen kommunale foretak. Kommunen har imidlertid en del interkommunale selskap, og er deleier i aksjeselskaper. Kommunedirektør er ikke kjent med hvilke diskusjoner som har vært forut for dannelsen av disse selskapene. Kommunedirektør mente at det var mer forretningsmessige forhold som talte for valg av AS som selskapsform. Noen selskaper er opprettet fordi man ikke klarer å levere de tjenestene de leverer alene. Ingenting av størrelse har blitt satt ut i eget kommunalt foretak.

Etter KS anbefalinger heter det at kommunen skal utarbeide en årlig eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret. Eierskapsmeldingen er, som tidligere nevnt, fra 2016. Kommunedirektøren fortalte at saker som angår eierskap i kommunen ikke er blitt rapportert som en samlet bit. Den rapporteringen som har blitt gjennomført til kommunestyre omhandler bare enkelt-selskaper. Rutiner for vurdering og håndtering av habilitet har ikke vært vurdert, etter hva Kommunedirektøren er kjent med. Kommunens prinsipielle avklaring av godtgjøring for styreverv står i eierskapsmeldingen.

Angående registrering av styreverv i KS styrevervsregister, har revisor registrert at kommunens folkevalgte og ansatte er registrert i KS styrevervsregister, under «Åmot kommune». Det står imidlertid ingenting om dette i eierskapsmeldingen.

Angående det å sørge for at selskapene melder seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon, så er KS og Samfunnsbedriftene aktuelle for kommunale foretak, IKS eller Aksjeselskap. Det stilles ingen krav om dette i kommunens eierskapsmelding.

Når det kommer til det å sørge for at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften, har ikke Kommunedirektør mye kjennskap til dette, men vet at Eidsiva jobber kontinuerlig med temaene, og Abacus skriver litt om dette i sin årsrapport. Spørsmål som angår etiske retningslinjer er litt nytt, og alle har ikke nødvendigvis dette under huden, mente Kommunedirektøren. I eierskapsmeldingen heter det at «alle selskap der Åmot kommune er majoritetseier skal vedta etiske retningslinjer, og påvirke til at det vedtas i øvrige selskaper».²

På punktet om at kommunen skal unngå gjennomgående styrerepresentasjon i konsern, svarte Kommunedirektør at det eneste konsernet som er aktuelt for Åmot kommune sitt vedkommende er Eidsiva, og Åmot kommune har ingen representanter som sitter i styret deres, men møter som en del av generalforsamling.

Kommunedirektøren kunne ikke svare på krav om rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styrene og utarbeidelse og revidering av etiske retningslinjer i kommunens eierskap.

5.3 Revisors vurderinger

5.3.1 Eierskapsmeldinger

Kommunens eierskapsmelding har på grunn av ulike årsaker, ikke blitt oppdatert siden 2016. Selv om denne eierskapsmeldingen inneholder prinsipper for eierstyring, er oversikten over selskaper delvis utdatert. Det er revisors vurdering at det har vært en betydelig treghet i utarbeidelse av sentrale styringsdokumenter i forbindelse med eierstyring i kommunen. Administrasjonen har gjennomført en ansettelse for å utarbeide ny eierskapsmelding frem mot valget 11. september 2023. Etter ny kommunelov, har det fra 2019 vært et krav om at eierskapsmelding minst en gang i valgperioden skal utarbeides og vedtas av kommunestyret. Det er vår mening at dette bør gjøres tidlig i valgperioden, slik at kommunens prinsipper for eierstyring er forankret i det til enhver tid sittende kommunestyre. Vi har imidlertid sett at eierskapsmeldingen til en viss grad er basert på KS sine anbefalinger som ble utarbeidet i 2010. På grunnlag av dette vurderer vi at kriteriet er delvis etterlevd.

- Kommunen utarbeider eiermeldinger som inneholder kommunens prinsipper for eierstyring, oversikt over selskaper, foretak og andre virksomheter som kommune har eierinteresser i, og kommunens formål med sine interesser eller tilsvarende interesser i virksomhetene.

5.3.2 Styring av interkommunale samarbeid og andre virksomheter

Ut fra opplysninger vi har fått fra kommunen virker det som at de interkommunale samarbeidene følges på omtrent samme måte som selskapene. De interkommunale samarbeidene og oppfølgingen av disse er imidlertid ikke omtalt i kommunes eierskapsmelding og kriteriet er ikke etterlevd.

- Eiermeldingen reflekterer også styringen av de interkommunale samarbeidene og andre virksomheter som kommunen har interesser i.

² Side 9.

5.3.3 Organisering av, og rutiner for eierstyring

Eierskapsmeldingen redegjør for organiseringen av eierstyringen. I eierskapsmeldingen har kommunen redegjort for viktige organisatoriske faktorer ved de ulike selskapsformene: KF, IKS og AS. I eierskapsmeldingen finner vi også en oversikt over de ulike politiske organenes ansvar i eierstyringen. Her redegjør kommunen for ansvarsavklaringer mellom kommunestyret og formannskapet, og at selskap som mottar kommunale tilskudd, ikke har gyldig budsjett før det er vedtatt i kommunestyret. Eierskapsmeldingen redegjør for organiseringen og gjennomføringen av eierstyring. Vi ser imidlertid at eierskapsmeldingen på noen punkter er utdatert med hensyn til hvordan eierstyringen praktiseres i kommunen i dag. Det fremstår også som uklart for oss, hvordan bestemmelsene i eierskapsmeldingen skal følges opp av eierrepresentanten, hvordan eventuelt kommuneadministrasjonen skal involveres i oppfølgingen og hvordan det skal rapporteres til eier. Det vil si kommunestyret. Vi mener kommunen bør tydeliggjøre rutinene for oppfølging av eierskapsmeldingen ved å utarbeide rutinebeskrivelser på området. For eierrepresentanten kan dette eventuelt gjøres ved å utarbeide et informasjonsskriv som sier noe om hvordan kravene i eierskapsmeldingen kan følges opp. Dette vil også sikre lik praktisering av eierstyring når en bytter eierrepresentanter og tydeliggjøre deres mandat. Det er revisors vurdering at dette kriteriet er delvis oppfylt.

- Det er bestemt hvordan eierstyringen i kommunen skal organiseres og kommunen har rutiner for gjennomføringen.

5.3.4 Eierstyring i henhold til anbefalt praksis

KS' anbefalinger om eierskap selskapsledelse og kontroll³ ble publisert i 2020, til folkevalgtopplæringen etter kommune- og fylkestingsvalget i 2019. Disse er i noen grad en videreføring og tydeliggjøring av KS' 19 anbefalinger fra 2010, som var gjeldende, og anbefalt praksis, da «Eierskapsmelding for Åmot kommune» ble utarbeidet i 2016. Vi ser at denne eierskapsmeldingen i noen grad er utarbeidet med utgangspunkt i KS anbefalingene som forelå i 2016.

Eierskapsmeldingen inneholder bestemmelser og informasjon om valg av selskapsform og delvis også skille mellom skjermet virksomhet og virksomhet i konkurranse med private. Det finnes også bestemmelser knyttet til godtgjøring av styreverv og krav til etiske retningslinjer. Når det gjelder rapportering til kommunestyre tilsier vedtatt eierskapsmelding at dette skal gjøres årlig, mens kommunens praksis er at dette gjøres til formannskapet ved at selskapene oversender sine årsregnskaps og årsrapporter til kommunen. Kommunen stiller etter hva vi kan se, ingen krav om rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i selskapsstyrene, slik KS anbefaler.

Eierskapsmeldingen sier heller ingen ting om registrering i KS sitt styrevervsregister, eller medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon. Dette er forhold vi mener bør tas hensyn til når det utarbeides ny eierskapsmelding.

På grunn av dette mener vi at kriteriet kun er delvis etterlevd.

- Prinsipper, beskrivelser og eventuelle rutiner bør omhandle de råd som KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll gir. Altså anbefalt praksis.

³ <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/for-deg-som-folkevalgt/AnbefalingerEierskap2020.PDF>

6 Problemstilling 2 – Oppfølging av kommunens føringer

Sikrer kommunen at eierrepresentantene kjenner til og følger de retningslinjer og føringer som er lagt til grunn, og at selskapsstyrene har nødvendig kompetanse?

6.1 Kriterier for problemstilling 2

Følgende er en tabell med de kriterier vi har benyttet for å besvare problemstillingen og våre vurderinger av disse. Kriteriene er gjengitt i kortform. For en full utledning av kriteriene, se [vedlegg A](#). Tabellen er interaktiv og leseren kan gå rett til den enkelte vurdering ved å trykke på det enkelte kriteriet. Vurderingene er knyttet til de data som er samlet inn og som blir gjengitt i kapitlene nedenfor. Vi gjør derfor leseren oppmerksom på at vurderingene må sees opp imot de innhentede data i prosjektet.

- [Kriterie 5](#) Kommunen gjennomfører opplæring i eierskapsforvaltning for samtlige folkevalgte tidlig i valgperioden.
- [Kriterie 6](#) Opplæringen er ment å gi generell kunnskap om eierforvaltning og kunnskap om intern organisering og praktisering av eierstyring i kommunen.
- [Kriterie 7](#) Kommunen har i strategidokumentene som gjelder eierskapsforvaltning satt krav til ønsket sammensetning og kompetanse i selskapsstyrene, og utarbeidet rutiner for hvordan dette skal følges opp.
- [Kriterie 8](#) Kommunen har konkretisert hvilke krav den som eier stiller til selskapsstyrene når det gjelder kompetanse for å nå selskapenes mål, opplæringsarbeid, evaluering og rapportering. Det sikres at kravene følges opp i eierorganene.

6.2 Innhentet data

6.2.1 Opplæring i eierskapsforvaltning

Kommunen gjennomførte folkevalgtopplæring i 2019 og i 2020, dokumentasjon fra folkevalgtopplæringen til Åmot kommunestyre 12. august 2020 er oversendt fra Kommunedirektør i epost, fredag 5. mai 23. Innholdet kretset rundt tillit, etikk, arbeidsgiverrollen, samt en tydeliggjøring av ansvarsforholdene mellom kommunestyret, Ordføreren, folkevalgte organer og rådmannen, samt samarbeid med administrasjonen. Det ble også lagt vekt på forventninger til ny Kommunedirektør, og kommunens administrasjon. I tillegg er det listet opp forventninger som administrativ kommuneledelse har til de folkevalgte i kommunen. Kommunen brukte KS sitt opplegg når det gjaldt folkevalgtopplæringen for 2019, og i 2020. I foilene har det og blitt dedikert noe tid til presseopplag fra årene forut for valget i 2019. Samspillet mellom politikk og organisasjon er dedikert noe plass. Det er dedikert en del plass til kommunestyrets arbeidsgiverrolle, og delegering fra kommunestyre til Rådmann/ Kommunedirektør.

I 2018 vedtok også regjeringen ny kommunelov, og deler av denne trådte i kraft høsten 2019. Denne lovendringen innebar også en tydeliggjøring av skillet mellom politikk og administrasjon, samt Kommunedirektørens internkontroll. Samhandlingskulturen fikk avslutningsvis noe plass i denne folkevalgtopplæringen. I eierskapsmeldingen så heter det at «Åmot kommune skal som en del av folkevalgtopplæringen gjennomføre obligatoriske kurs og/eller eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte i de ulike aspektene knyttet til eierstyring av utskilt virksomhet.». I intervju fortalte

Ordføreren at kommunen hadde utfordringer under Covid 19 pandemien, men de klarte likevel å gjennomføre en folkevalgtopplæring i 2020. I den sammenheng sendte Ordføreren forespørsel til alle kommunestyrerepresentanter om hva de hadde behov for, og fikk tilbakemeldinger fra de folkevalgte som dannet grunnlaget for folkevalgtopplæringen i 2020. Kommunestyrerepresentantene ønsket opplæring i samspillet mellom politikk og administrasjon, samt håndtering av ny kommunelov av 2018.

Ordføreren fortalte videre at KS agenda også gjennomfører digitale kurs, og blant disse et kurs på folkevalgt eierstyring i 2022. I den sammenheng sendte de ut informasjon til folkevalgte om kursene som ble gjennomført i KS' regi. Kommunen hadde noen runder med folkevalgtopplæring, og gode diskusjoner, da de etablerte Arena Rena Holding. Ifølge Ordføreren har kommunen rutinerne politikere som eierrepresentanter. Ordføreren påpeker at habilitet og åpenhet er viktig, og at disse temaene har vært i fokus i Åmot. I forrige kommunestyreperiode (2015-2019) hadde Åmot kommune og Transparency International et seminar om etikk og forebygging av korrupsjon i kommunen.

Kommunedirektøren informerte i intervju om at folkevalgtopplæringsdagene med KS skal gjennomføres over to dager i midten av november i 2023. Kommunedirektøren sa at de kommer til å bruke KS sitt program for eierstyring i folkevalgtopplæringen, som de tilbyr kommunen. Når intervjuet ble gjennomført hadde ikke Åmot kommune lagt detaljer for disse opplæringsdagene.

Den 28.2.2022 godkjente administrasjonen i Åmot kommune nye etiske retningslinjer. Dette dokumentet redegjør for etisk bevissthet blant ansatte, folkevalgte og tillitsvalgte i kommunen.

6.2.2 Krav til styrer

Ordføreren fortalte at det er sentrale politikere som er representert i kommunens formannskap, og som er representanter i selskapenes eierorganer. Ved rekruttering av kandidater til styrer, kan det også oppstå behov for andre spesifikke kompetansebakgrunner kommunen er ute etter til å drive selskapene.

Vi har i kapittel [5.2.1.1, om kommunens prinsipper for eierstyring](#), redegjort for hva eierskapsmeldingen sier om ønsket sammensetning og kompetanse i selskapsstyrene.

Valgkomiteen i kommunen består av gruppeledere i de politiske partiene og formannskapet i kommunen, kommunen har en helhetlig prosess for å bekle de enkelte rollene i selskapene. Ordføreren påpeker at partipolitikk ikke betyr så mye i denne sammenheng. De ønsker gode representanter i styrene, med en type erfaring som er naturlig å bruke. Under overskriften «Valgkomite for styreutnevning» i Åmot kommunes eierskapsmelding i 2016 står følgende:

«Ved valg av styre til selskaper organisert etter aksjeloven og lov om interkommunale selskaper bør det vedtektsfestes bruk av valgkomité hvor formålet er å sikre sammensetning av styre med komplementær kompetanse og i tråd med eiers formål med selskapet.

Representantskapets/ generalforsamlingens leder velger leder av valgkomiteen.

I selskap med flere eierkommuner bør valgkomiteen sammensettes for å speile eierandel. Flertallet av valgkomiteen bør være uavhengige av styret og ansatte. Valgkomiteens innstilling bør begrunnes. Valgperioden kan vedtektsfestes men allikevel være fleksibel i forhold til eiers behov og kompetanse». (Eierskapsmelding, 2016, s.10).

Det er et krav om kjønnsbalanse, og Kommunedirektøren regner med at AS setter sammen komplementære styrer. Kommunedirektøren medgir imidlertid at det ikke har vært bevissthet på

disse spørsmålene. Kommunedirektøren fortalte at det gjøres vurderinger for hvorvidt man skal organisere selskapet i IKS' er eller AS' er.

En gjennomgang av noen av selskapene, viser følgende kjønns sammensetning:

Selskap	Antall medlemmer/ kvinner	Prosent kvinner/ medlemmer
Abakus	3/1	33%
Arena Rena	3/1	33%
Eidsiva	12/4	33%
Furutangen	5/1	20%
Revisjon Øst	6/3	50%
SØIR	5/2	40%
Åmøttet Vekst	5/2	40%

Tabell 6.1: Kjønns sammensetning fra et utvalg av selskapsstyrene i Åmot kommunes eie.

I Eierskapsmeldingen heter det at styresammensetningen skal være kjennetegnet av kompetanse, kapasitet og mangfold ut fra selskapets egenart. Under denne overskriften fremgår det at det er eiers ansvar å sørge for at styret sammensettes og gis de nødvendige styringsrammene for sitt virke. Kollegiet i styret skal bestå av personer som utfyller hverandre personlig og kompetansemessig. For selskaper med betydelige sektorpolitiske målsetninger bør det vurderes konkret om styrets medlemmer bør ha nær tilknytning til kommunens politiske og administrative ledelse. Eieren må videre sikre at medlemmene i styret har tilstrekkelig kompetanse og forståelse for sitt ansvar. Eieren står også fritt til å skifte ut styremedlemmer innenfor valgperioden. Styret har også et selvstendig ansvar for jevnlig å vurdere egen kompetanse i forhold til eiernes formål med selskapet.

Eierskapsmeldingens regler om valgkomite for styreutnevning nevner også at formålet med komiteen ved utnevning til valg bør være å sikre komplementær kompetanse i tråd med eiers formål med selskapet. Styret i selskapene skal gjennomføre en kompetansekartlegging og melde behov til valgkomiteen i forkant av valg i representantskap/ generalforsamling. Det er ikke fastsatt regler om egen instruks for valgkomiteer i eierskapsmeldingen.

Eierskapsmeldingen skriver om styreinstruks at styret skal utarbeide en årlig plan for sitt arbeid med særlig vekt på mål, strategi og gjennomføring (styreinstruks).⁴ Styreinstruksen lages og vedtas av styret selv. Dette er en selvpålagt veiledning for hvordan styret skal arbeide. Generalforsamlingen kan eventuelt vedta en styreinstruks eller kreve å få den som er utarbeidet av styret, til godkjenning.⁵

Fordelen med en liten kommune som Åmot, sa Ordføreren, er at det er korte avstander mellom folk, så man får fort informasjon om hvorvidt folk endrer jobb eller liknende. Ordføreren mener det er god transparens i kommunen. Ved inhabilitet etter jobbskifter får man endret sammensetningen i styrene. Når det kommer til kjønnsbalanse, så er det flere forskjellige kommuner involvert i de interkommunale selskapene. Da blir oppgaven å samsnakke med valgkomiteene i nabokommunene for å få kjønnsbalanse og balanse av fagdisipliner.

Ønsket sammensetning av styrene ligger i de enkelte selskapene, og kommunen har ingen føringer ut over det som ligger i eierskapsmeldingen⁶, fortalte Ordføreren. Kontrollutvalget har mulighet til å gjennomføre selskapskontroller, også kontrollutvalget har etterspurt ny eierskapsmelding.

⁴ Side 9 i eierskapsmeldingen.

⁵ Side 11 i eierskapsmeldingen.

⁶ Fra og med side 6 i eierskapsmeldingen.

6.3 Revisors vurdering

6.3.1 Opplæring i eierskapsforvaltning for folkevalgte

Ved gjennomgang av tilsendt materiale fra folkevalgtopplæringen i 2020, har vi sett at kommunen valgte bort opplæring i eierstyring til fordel for etiske problemstillinger, tillit og rolleforståelse for de folkevalgte. Ordfører informerte om at KS Agenda ga kurs i eierstyring i 2022, men det finnes ikke en oversikt over hvor mange av de folkevalgte som har tatt disse e-læringskursene. Det vil da være vanskelig å holde oversikt over om alle folkevalgte har fått opplæring. E-læringskurset er videre gitt sent i valgperioden. Det ser også ut som om kursingen på praksis vedrørende eierstyring i Åmot, samt kurs i eierstyring fra KS Agenda, har vært avhengig av eget initiativ hos de folkevalgte.

Kommunestyret har deltatt samlet i folkevalgtopplæring, men denne har ikke hatt eierstyring som tema. Vi har ikke grunnlag for å si noe om hvor oppdatert og utbredt kunnskapen om eierstyring i kommunestyret er i sin helhet. Kommunen har heller ikke fulgt reglene i den vedtatte eierskapsmeldingen som omhandler obligatoriske kurs og/ eller eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte i de ulike aspektene knyttet til eierstyring av utskilt virksomhet. Det er vår vurdering at dette kriteriet ikke er etterlevd.

 Kommunen gjennomfører opplæring i eierskapsforvaltning for samtlige folkevalgte tidlig i valgperioden.

6.3.2 Opplæring i kommunens praktisering av eierstyring

Det er revisors vurdering at kunnskapen om eierforvaltning i stor grad er nødt til å basere seg på den noe utdaterte eierskapsmeldingen fra 2016, som tar opp i seg føringene fra KS' publisering om eierstyring fra 2010.

Folkevalgtopplæringen etter valget i 2019 fokuserte på tema som de folkevalgte selv ønsket mer kunnskap om. Vi har ikke mottatt informasjon som tyder på at den oppdaterte «Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll» til KS folkevalgtprogram 2019-2023, var et obligatorisk kurstilbud etter valget i 2019.

Det er slik vi oppfatter det, delvis gitt generell opplæring om eierstyring til de folkevalgte. Den interne organiseringen og praktiseringen har imidlertid ikke vært tema. Til denne opplæringen trengs det interne krefter, og opplæringen kan gjennomføres som en del av folkevalgtopplæringen eller for eksempel i eierskapsseminarer, som nevnt i kommunens eierskapsmelding. Informasjon/opplæring i kommunens egen organisering og praktisering av eierstyring er ikke minst viktig med hensyn til de folkevalgte i kommunestyret, som da kan ta stilling til hvordan eierstyringen skal foregå. Vi anser dermed kriteriet som delvis etterlevd.

 Opplæringen er ment å gi generell kunnskap om eierforvaltning og kunnskap om intern organisering og praktisering av eierstyring i kommunen.

6.3.3 Krav til sammensetning og kompetanse i selskapsstyrene

Eiermeldingen inneholder noen overordnede krav til styrets kompetanse og sammensetning. I intervju med Kommunedirektøren kom det frem at det er noe usikkerhet knyttet til kjønnsbalanse i selskapsstyrene. Det står heller ingenting i eierskapsmeldingen om dette, og praksis tyder på at det er et lite mindretall av kvinner i styrene. Vi ser at selskapene likevel stort sett er innenfor lovkravet med tanke på kjønns sammensetning i styrene.

Eierskapsmeldingens regler om valgkomite stiller noen generelle føringer til valg av styrerepresentanter, og disse føringene i eierskapsmeldingen er de mest detaljerte som forelå da

eierskapskontrollen ble gjennomført. KS anbefaler at Kommunene, i tillegg til å sørge for å vedtektsfeste bruk av valgkomite, også sørger for at det utarbeides retningslinjer som regulerer valgkomiteens arbeid. Bestemmelser om retningslinjer for valgkomite bør omtales i kommunens eierskapsmelding. Vi kan ikke se at kommunen har spesielle rutiner for å følge opp kravene til sammensetning og kompetanse i selskapsstyrene.

Det fremgår av eierskapsmeldingen at politisk erfaring og øvrig kompetanse bør veies mot hverandre i hvordan styresammensetning som best gagnar selskapet. Dette perspektivet reflekteres også av intervjudata fra Ordfører. Den overordnede eierskapsmeldingen er imidlertid noe tilårskommen, og KS oppdaterte anbefalinger fra 2020 er noe tydeligere på kjønnslikestilling i selskapsstyrene. Vi vurderer dermed dette kriteriet som etterlevd i det vesentligste.

- Kommunen har i strategidokumentene som gjelder eierskapsforvaltning satt krav til ønsket sammensetning og kompetanse i selskapsstyrene, og utarbeidet rutiner for hvordan dette skal følges opp.

6.3.4 Krav til kompetanseutvikling, evaluering og rapportering for selskapsstyrene

I eiermeldingen har vi sett lite spesifikke tiltak om opplæringsarbeid i styrene, samt krav om evaluering og rapportering av dette arbeidet. Om styreinstruks har vi kunnet lese at styret skal utarbeide en plan, eller styreinstruks, for hvordan styret skal arbeide, med tanke på mål, strategi og gjennomføring. Vi mener en kunne vært mer spesifikk i eierskapsmeldingen med hensyn krav til å utvikle kompetansen i styret. Vi er også usikre på hvordan styrets plan følges opp i praksis. Vi skulle også gjerne sett at kommunen hadde rutiner for hvordan eierrepresentantene følger opp kompetanseutvikling, styreinstruks etc. i eierorganene. På grunnlag av dette vurderer vi kriteriet til å være oppfylt i det vesentligste.

- Kommunen har konkretisert hvilke krav den som eier stiller til selskapsstyrene når det gjelder kompetanse for å nå selskapenes mål, opplæringsarbeid, evaluering og rapportering. Det sikres at kravene følges opp i eierorganene.

7 Problemstilling 3 – Rapportering og kommunikasjon

Er det opprettet rutiner for rapportering og kommunikasjon mellom kommunestyret, eierrepresentanter og selskapene som sikrer kommunestyret reell innflytelse på eierstyringen?

7.1 Kriterier for problemstilling 3

Følgende er en tabell med de kriterier vi har benyttet for å besvare problemstillingen og våre vurderinger av disse. Kriteriene er gjengitt i kortform. For en full utledning av kontrollkriteriene, se [vedlegg A](#). Tabellen er interaktiv og leseren kan gå rett til den enkelte vurdering ved å trykke på det enkelte kriteriet. Vurderingene er knyttet til de data som er samlet inn og som blir gjengitt i kapitlene nedenfor. Vi gjør derfor leseren oppmerksom på at vurderingene må sees opp imot de innhentede data i prosjektet.

	Kriterie 9	Eiermelding behandles i kommunestyret minst en gang i valgperioden.
	Kriterie 10	Dersom det ikke legges frem årlige eiermeldinger legges det frem en årlig rapport om tilstanden for selskapene (økonomi og spesielle saker).
	Kriterie 11	At styringsdokumenter og avtaler som gjelder eierskap revideres jevnlig.
	Kriterie 12	Kommunen som hovedregel oppnevner sentrale folkevalgte som representanter i eierorganene, og har sikret representasjon fra kommunen også der valgt/utnevnt representant ikke kan møte.
	Kriterie 13	Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamling og representantskapsmøter tas inn i selskapsvedtektene med tanke på at kommunen skal ha tid til forsvarlig behandling av aktuelle saker.

7.2 Innhentet data

7.2.1 Behandling av eierskap i kommunestyre og formannskap

I e-post 27.1.2023 mottok vi en eierskapsmelding som sist ble revidert i 2016. I eposten skrev Kommunedirektør, som var kontaktperson for prosjektet at Åmot kommune har en plan om å få startet en revidering av denne i løpet av våren 2023.

I eierskapsmeldingen heter det at rådmannen (nå Kommunedirektør) tar ansvar for en årlig gjennomgang av alle selskapene overfor kommunestyret. Det heter videre at alle selskaper skal oversende årsrapport til kommunen. Rådmannen skal bearbeide innkomne årsrapporter og årsregnskap og gjør en innstilling med vurdering av kommunens engasjement, til eier (formannskapet). Sak med vurdering av selskapene skal gjøres en gang i året og behandles av både formannskapet og kommunestyret.

I intervju med Kommunedirektøren, fortalte han at saker som angår selskaper legges frem til politisk behandling i Åmot kommune. Åmot kommune er en relativt liten kommune, og andelen eierskap i de interkommunale selskapene er liten. Åmot kommune har heller ingen kommunale foretak å holde eierskap over.

På spørsmål om regler/rutiner for samhandling og kommunikasjon mellom eierrepresentantene/eierorganene og kommunestyre, svarte Kommunedirektøren at han ikke tror dette finnes i kommunen. På spørsmål om regler og rutiner for rapportering fra selskapene til

kommunestyre, svarte Kommunedirektøren at rapportering om selskapene legges formelt frem i kommunens politiske organer.

Ordfører informerte om at kommunen har delegert eierstyringen til formannskapet. Formannskapet setter opp saker om selskapene i kommunalt eierskap/ deleierskap ved årsrapporteringen i formannskap og kommunestyre. Styreleder i selskapene orienterer da politikerne om status i selskapene. Ordfører og varaordfører sitter i eierorganene i noen av selskapene, og Ordføreren mener de har god dialog i formannskap og kommunestyre. Enkelt saker tas opp i kommunestyret. Dette står ifølge Ordfører, godt beskrevet i eierskapsmeldingen fra 2016. I reglementer et det formannskapet som fungerer som valgkomite. Etter valget i høst vil Åmot kommune få nytt kommunestyre, og med det nye representanter til styrene.

Ordføreren fortalte at det er sentrale politikere som er representert i kommunens formannskap, og som representanter i selskapenes eierorganer. Ved rekruttering av personell til styre, kan det også oppstå behov for andre spesifikke kompetansebakgrunner kommunen er ute etter til å drive selskapene.

7.2.2 Øvrig rapportering

Ordføreren fortalte at årsrapporteringen i selskapene tas opp i styrende organer i kommunen, hvor selskapene rapporterer om økonomi og tilstanden i selskapene. Dersom det er spesielle saker som formannskap og kommunestyre bør vite om, løftes dette til kommunestyret og/ eller formannskap. Politikerne i Åmot kommune har etterlyst ny eierskapsmelding, men har av ulike årsaker ikke fått denne til politisk behandling når intervjuet ble gjennomført 5.5. 2023. Kommunen forholder seg dermed til gjeldende vedtatte eierskapsmelding fra 2016.

Kommunedirektøren fortalte at eierrepresentanten fra Åmot kommune legger frem saker til politisk behandling, der hvor kommunen er eier. For de selskapene kommunen har tetttest samarbeid med er dette et samspill mellom politisk nivå og administrasjonen. Formannskapet i kommunen representerer eierskapet i selskapene, og er eierrepresentanter i heleide aksjeselskaper.

Vi har gjennomgått møteprotokoller fra formannskap- og kommunestyremøter mellom juni 2022 – mai 2023 for å kontrollere for informasjonsflyt mellom kommunens aksjeselskaper, interkommunale selskaper, og ulike samarbeid, og å se om det behandles saker som omhandler endringer av styringsdokumentene. Gjennomgangen er presentert i *tabell 7.1*:

Dato for formannskapsmøter	Saksnummer over saker som omhandler selskaper eller samarbeid.	Dato for kommunestyremøter	Saker som omhandler selskaper eller samarbeid?
09.06.2022	Ingen saker	15.06.2022	Ingen saker
29.08.2022	Befaring i Osen, møte med tre Osen Grendeutvalg, Furutangen, og Uthushagen plan AS.	14.09.2022	Austi Vind, før referatsakene
21.09.2022	Ingen saker	05.10.2022	Ingen saker
26.10.2022	Ingen saker	09.11.2022	Ingen saker
23.11.2022	PS 2022/31: Videre drift av Cafe Sandbeck, PS 2022/34: SÅTE 2.0 - Overgang til skybaserte løsninger	14.12.2022	PS 2022/ 56: Videre drift av Cafe Sandbeck, PS 2022 / 61: SÅTE 2.0 - Overgang til skybaserte løsninger
11.01.2023	Ingen saker	22.02.2023	Ingen saker

08.03.2023	Ingen saker	29.03.2023	Ingen saker
26.04.2023	PS2023/21: Tegning av medlemskap i Visit Røros og Østerdalen SA.	10.05.2023	PS 2023/ 31, Tegning av medlemskap i Visit Røros og Østerdalen SA, PS 2023/ 32: Valg til representantskapet for IKA Opplandene KO.
07.06.2023	PS 2023/28: Utkast til ny samarbeidsavtale SÅTE IKT, PS 2023/37: Forslag til endring av selskapsavtalen (rullering av styremedlemmer og antall styremedlemmer) for Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap - SØIR IKS.	21.06.2023	PS 2023/37: Utkast til ny samarbeidsavtale SÅTE IKT, PS 2023/43: Forslag til endring av selskapsavtalen (rullering av styremedlemmer og antall styremedlemmer) for Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap – SØIR IKS.

Tabell 7.1: Kommunestyre og formannskaps saker vedrørende eierstyring i Åmot.

I note 5⁷ i Åmot kommunes årsregnskap står det oppført aksjer og andeler i Åmot kommunes eie.

Fra møteprotokollene fra formannskapsmøter og kommunestyremøter juni 2022 – mai 2023, leste vi at i formannskapsmøtet 29.8.2023, fikk formannskapet en befaring, og orientering om driftsavtalen i Osen Park og retningslinjer for grendefondet, med indeksregulering. I kommunestyremøtet den 29.8.22 var det referatført en politisk diskusjon om Austi Vind. Den 23.11.22, og 14.12.22, ble det i henholdsvis formannskap og kommunestyre fattet vedtak om videre drift av Cafe Sandbeck, og driftsmidler på 300 000 ble lagt inn i budsjettet for 2023, og kommunens administrasjon ble pålagt videre arbeid med konkurranseutsetting. Saken om SÅTE IKT i disse møtene, omhandlet opprettelse av skybaserte løsninger som det skulle tas høyde for i budsjettet til SÅTE for 2023. Det skulle vedtas ny samarbeidsavtale i en egen sak vinteren 2023, og kommunene skulle forplikte seg til å fullføre reisen til skyen, med en evaluering av organisasjonsform etter 2 år. Den 26.4 og 10. 5. 2023 behandlet formannskap og kommunestyre sak om tegning om medlemskap i Visit Røros og Østerdalen SA, hvor effekten av medlemskapet skulle evalueres frem mot sommeren 2025, med finansiering gjennom medlemsfondet. I tillegg behandlet kommunestyret i møtet et valg til representantskapet for IKA Opplandene KO, hvor enhetsleder i kultur ble valgt som vararepresentant. Den 7.6 og 21.6.23 behandlet formannskapet og kommunestyret en sak om utkast til ny samarbeidsavtale for SÅTE IKT, hvor kommunestyret godkjente samarbeidsavtalen, men ba kommunedirektøren samtidig utrede alternative organisasjonsformer og eventuelle samarbeidsformer. Tilbakemelding til kommunestyret skulle innhentes ved årets siste kommunestyremøte før jul. Det ble også behandlet et forslag til endring av selskapsavtalen (rullering av styremedlemmer og antall styremedlemmer for Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap – SØIR IKS, hvor det ble vedtatt at styret skulle bestå av 7 medlemmer, med medlemmer fra Elverum (3), Trysil og Åmot (2 hver).

⁷ Årsregnskap 2022 – Åmot kommune, side 16.

Årsregnskap 2022 – Åmot kommune

Note 5 Aksjer og andeler

Selskapsnavn	Balanse	Eier andel	Eventuell markeds verdi	Balanseført verdi 31.12.22	Balanseført verdi 01.01.22
Egenkapitalinnskudd KLP	22141001			18 200	17 072
Kommunekraft AS - 1 aksje	22150010	1 aksje		1	1
SØIR - 15% eierandel	22168011	15 %		150	150
SØIRs andel kont.emisjon 2010 Hera Vekst as	22168012	15 %		1 268	1 268
Revisjon Øst IKS - 3,0 % eierandel	22168013	2,5 %		50	50
Glommen Skog BA andelsinnskudd inkl tilleggsandeler	22170003	andelsinnskudd		30	30
AL Biblioteksentralen - 4 andeler	22170004	4 andeler		0	0
Østerdal s- lag - 1 andel	22170005	1 andel		0	0
EOBBL AL - 6 andeler	22170006	6 andeler		0	0
Haugedalen vannverk - 1 andel	22170007	1 andel		0	0
Student boligene Sogn - 3 andeler	22170011	3 andeler		0	0
Steinvik samfunnshus - 1 andel	22170012	1 andel		0	0
Eidsiva energi AS AS -4 109 379 aksjer	22170017	0,594 %		30 613	30 613
Åmøtet Vekst AS - 1000 aksjer a kr 110	22170022	100 %		110	110
Furutangen Aktivitetssenter AS 300 aksjer a 10 000	22170025	10,40 %		3 000	3 000
Sør-Østerdal Næringshage as 12,20% av aksjene	22170026	100,00 %		67	67
Abakus 91 aksjer à kr 1498,50	22170028	12,20 %		136	136
ArenaRena AS KS 17/22 300 aksjer a kr 100	22170029	9,09 %		30	30
ArenaRena Holding AS	22170030	300 aksjer		8 530	8 530
Anno Museum AS PS 2021/53 - 2 aksjer	22170031	300 aksjer		628	-
Sum balanseført beløp				62 812	61 057

Informasjon, endringer fra forrige år

Egenkapitalinnskudd KLP regnes som anleggsmiddel og bokføres til anskaffelseskost, det vil si summen av årlige innbetalinger. Årets endring på 1,128 mill. kr tilsvarer innbetalt tilskudd i regnskapsåret.

Kommunestyret vedtok 15.12.2021 kjøp av aksjer i Anno Museum ved aksjeemisjon i forbindelse med bygging av dokumententer. Aksjeutvidelsen på total 35 mill. kr ble etter fradrag for Elverum kommunes selvstendige bidrag på 10 mill. kr, fordelt etter innbyggertall på de resterende kommunene i gamle Hedmark Fylke. Åmot kommunes andel utgjorde 0,628 mill. kr.

I tillegg til balanseførte aksjer og andeler har Åmot kommune eierandel på 8,33 % i Konsek Øst IKS. Andelene er ikke balanseført da det ikke er noe krav til deltakerne om kapitalinnskudd.

Tabell 7.1: Aksjer og andeler for Åmot kommune.

Forvaltningsrevisor har gjennomgått selskapenes vedtekter, eierskapsmelding og statutter, for å gå gjennom data som svarer opp kriteriet omkring hvorvidt disse dokumentene inneholder bestemmelser om innkallingsfrist til møter i styrende organer. Dette for å gi kommunen tid til forsvarlig saksbehandling. Resultater fra et utvalg av selskapene fremgår av tabellen under:

Selskap:	Kilde til data	Tekst:
Abakus AS	Selskapets statutter, sist endret ved ordinær generalforsamling 17.2. 2023.	§ 8.1.4: "Enhver generalforsamling skal publiseres på foreningens nettside og promoteres for minst én -1- måned i forveien".
Arena Rena Holding	Ikke mottatt	Ikke mottatt
Eidsiva Energi AS	Vedtekter for Eidsiva Energi, sist endret 11.5.2022.	§ 9: "Innkalling til generalforsamling skal være sendt senest tre uker før møtet skal holdes, om ikke samtlige aksjonærer samtykker til at generalforsamlingen innkalles med en kortere frist".
Elverum Regionens Næringsutvikling AS	<i>Selskapet er avviklet</i>	<i>Selskapet er avviklet</i>
Furutangen Aktivitetssenter AS	Selskapets vedtekter, endret ved årsmøtet 2022.	Det står ingenting om generalforsamling i vedtektene
Hedmark Revisjon AS - Nå Revisjon Øst IKS	Selskapsavtale for Revisjon Øst, vedtatt i eierkommunene 2019-2020.	§ 7: " Innkalling til ordinære representantskapsmøter skal skje med minst fire ukers varsel.
Kommunekraft AS	Selskapets vedtekter, oppdatert per 12.5.2022.	Ingenting om innkallingsfrist i selskapsvedtektene
Rena Fjernvarme - Nå Solør Bioenergi	Kommunen er ikke lenger eier av selskapet	N/A
Sandbeck stiftelsen	Kommunalt foretak	N/A
Skramstadseter Grunneierlag	Ingen fast rapportering	N/A
Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap (SØIR)	Selskapsavtale, behandlet i representantskap og kommunestyre 2015 og 2016	§ 8, fjerde pkt.: «Innkalling til representantskapsmøtet skjer skriftlig med 4 ukers varsel. Sammen med innkallingen skal det sendes sakliste og nødvendige saksdokumenter».
Tekstilvask Innlandet AS - nå Nor Tekstil	<i>Ikke lenger i kommunens eie</i>	N/A
Åmøtet Vekst AS	Vedtekter for Åmøtet Vekst AS, endret i generalforsamling 9.6.2022.	Ingenting om innkallingsfrist i selskapsvedtektene

Tabell 7.1: Kontroll av selskapsvedtekter.

Ordføreren klarer ikke se at dette ikke fungerer etter hensikten, men påpeker at eierskapsmeldingen ikke er oppdatert på en stund⁸. Ordføreren møter i eiermøter i Eidsiva, siden kommunen er aksjonær i aksjeselskapet Eidsiva. Varaordfører møter også i enkelte møter, for eksempel i Sør-Østerdal Interkommunale renovasjonsselskap. Åmøtet Vekst avlegger årlig rapport i kommunestyret.⁹ Eierskapsmeldingen definerer at et eiermøte er uformelle treffpunkter der en ikke treffer

⁸ I intervju med kommunedirektør 14. april 2023, ble revisor informert om at ny eierskapsmelding etter planen vil utarbeides, og forhåpentligvis ferdigstilles, i løpet av høsten 2023, og være klar til folkevalgtoppplæringen etter valget høsten 2023.

⁹ Pr 9. 5. 23 har revisor innhentet vedtekter, selskapsavtaler og statutter for selskaper i kommunens eie, slik de framkom av eierskapsmeldingen i 2016.

beslutninger, og at dette er møter mellom eierne og/eller møter mellom eier/eierne og styreleder i selskapene.

7.3 Revisors vurdering

7.3.1 Hyppighet på behandling av eierskapsmeldinger i kommunestyret

I prosjektet har vi forholdt oss til eierskapsmelding, som sist er revidert i 2016. Det er lagt planer for å revidere denne eierskapsmeldingen så den skal kunne behandles i revidert utgave når nytt kommunestyre konstitueres etter valget 11. september 2023. Åmot kommune har med det gått gjennom en hel valgperiode (2019 – 2023) uten å behandle eierskapsmeldingen. Etter endringer i kommuneloven fra 2019 skal kommunestyre behandle eierskapsmeldinger minst en gang i valgperioden. Vi mener det er hensiktsmessig å fremme sak om eierskapsmelding tidlig i valgperioden slik at eierstyringen forankres i sittende kommunestyre så tidlig som mulig. Behandlingen av eierskapsmeldingen kan gjerne kombineres med opplæring i eierstyring. Det er ikke behandlet noen eierskapsmelding i denne valgperioden og det er revisors vurdering at kriteriet ikke er etterlevd.

 Eiermelding behandles i kommunestyret minst en gang i valgperioden.

7.3.2 Årlig rapportering om eierskap

Fra intervjuer vi gjennomførte med Kommunedirektør og Ordfører i dette prosjektet, ble vi gjort oppmerksomme på at saker som angår selskapene i kommunens eie, behandles i kommunestyre og formannskap ved behov. Vi har ellers fått opplyst at selskapsoversikt for kommunen fremkommer av årsregnskapene som legges frem for kommunestyret. Vi kan ikke se at denne oversikten har noe informasjonsverdi i forbindelse med eierstyring.

Ved en gjennomgang av kommunestyre-saker i perioden juni 2022 – mai 2023 ser vi at det behandles saker som omhandler kommunens eierskap i ulike selskaper og samarbeid. Vi kan ikke se at formannskapet har årsregnskap eller årsrapporter fra selskapene til behandling, slik vi oppfatter at eierskapsmeldingen legger opp til. Vi ser da bort fra heleide aksjeselskaper hvor formannskapet vil behandle denne typen saker i egenskap av eierorgan. Vi kan heller ikke se at kommunen følger de anbefalingene som er gjeldene. Utgangspunktet for KS anbefalinger er at det utarbeides og behandles en fullskala eierskapsmelding årlig. Dersom det ikke blir gjort anbefales en kortere årlig rapport der økonomi og spesielle saker oppsummeres. Vi mener at en slik rapport må legge vekt på hvilken betydning økonomi og endringer i selskapene har for Åmot kommune. Det anbefales at den årlige rapporteringen går til kommunestyre. Dette er også nedfelt i bestemmelsene som Åmot kommune har i sin vedtatte eierskapsmelding, men bestemmelsen følges ikke opp i praksis.

Eiermøter kan være en viktig arena for informasjonsutveksling mellom kommunen og det enkelte selskap. Det er anbefalt at det gjennomføres eiermøter jevnlig. Kommunens gjeldene eierskapsmelding sier noe om hva eiermøter er, men det stilles ingen krav til hvor ofte slike møter skal gjennomføres eller at dette skal gjennomføres planmessig. Vi mener eierskapsmeldingen bør gi noen føringer på dette. På grunnlag av dette, vurderer vi at kriteriet ikke er etterlevd.

Vi vil i denne sammenheng ta til orde for at det i en slik årlig rapport også gjøres en evaluering av eierstyringen i kommunen, og at dette legges frem for kommunestyret. Dette kan bidra til å øke bevisstheten om eierstyring i kommunen, og gir mulighet for endringer i hvordan eierstyringen praktiseres, dersom det er behov for det.

- Dersom det ikke legges frem årlige eiermeldinger legges det frem en årlig rapport om tilstanden for selskapene (økonomi og spesielle saker).

7.3.3 Revidering av styringsdokumenter

Vi har tidligere sett at det overordnede dokumentet for eierstyring sist er revidert i 2016. I vår gjennomgang av vedtekter, statutter og selskapsavtaler, for selskaper som Åmot kommune har eierandeler i, sett at disse oppdateres jevnlig. Etter hva vi har sett i vår gjennomgang av saker, er det generelt få saker som omhandler styringsdokumenter som behandles i formannskap eller kommunestyre. De sakene som behandles er videre et resultat av innspill fra selskapene selv. Vi kan ikke se kommunen har noen rutine for å vurdere disse styringsdokumentene opp mot egen eierstrategi. På grunnlag av dette er det revisors vurdering at kriteriet er delvis etterlevd.

- At styringsdokumenter og avtaler som gjelder eierskap revideres jevnlig.

7.3.4 Representasjon i eierorganene

I intervju med Ordfører la denne vekt på at det er sentrale politikere som er representert i kommunens formannskap, og som representanter i selskapenes eierorganer. Det er Ordfører eller Varaordfører som representerer kommunen i eierorganene for deleide selskap, og vi forstår det slik at disse også stiller for hverandre dersom det skulle være nødvendig. Numeriske vararepresentanter anbefales av KS når det gjelder valg til selskapsstyrene. Vi mener at numeriske vararepresentanter også er hensiktsmessig ved valg av eierrepresentanter. Eierskapsmeldingen fra 2016 inneholder ingen bestemmelser og valg av vararepresentanter i tilknytning til valg av eierrepresentanter. Det er vår vurdering, at en tydeliggjøring på dette punktet bør inngå i en revisjon av eierskapsmeldingen. Det er revisors vurdering at dette kriteriet er etterlevd.

- Kommunen som hovedregel oppnevner sentrale folkevalgte som representanter i eierorganene, og har sikret representasjon fra kommunen også der valgt/utnevnt representant ikke kan møte.

7.3.5 Innkallingsfrister for møter i eierorganene

Vi har tatt utgangspunkt i oversikt over selskaper i årsregnskapet for 2022, og gått gjennom et utvalg av statutter, vedtekter og selskapsavtaler for disse selskapene, og ser at bestemmelser om innkallingsfrist inngår i de fleste av disse dokumentene. På grunn av dette er det revisors vurdering at dette kriteriet er etterlevd.

- Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamling og representantskapsmøter tas inn i selskapsvedtektene med tanke på at kommunen skal ha tid til forsvarlig behandling av aktuelle saker.

8 Konklusjon

I denne eierskapskontrollen har vi kontrollert om kommunen har et overordnet system, og tydelige retningslinjer for eierskapsoppfølging. Videre om kommunen sikrer at eierrepresentantene kjenner til de retningslinjer som er lagt til grunn og at selskapsstyrene har nødvendig kompetanse. I tillegg har vi kontrollert om det er opprettet rutiner for rapportering og kommunikasjon mellom kommunestyret, eierrepresentanter og selskapene for å sikre de folkevalgte reell innflytelse på eierstyringen.

For problemstilling 1, om **kommunen har et overordnet system, tydelige retningslinjer og føringer for eierskapsoppfølging som samsvarer med det som er anbefalt**, konkluderer vi med at kommunen i noen grad har på plass et slik system, men at det er behov for oppdateringer og forbedringer. Dette baserer vi på at:

Eierstyringen i Åmot kommune er basert på den siste vedtatte eierskapsmeldingen fra 2016. Denne tar utgangspunkt i de anbefalingene som gjaldt for eierstyring på dette tidspunktet og tar ikke høyde for endringer i anbefalinger etter 2016. Del 2 som viser oversikt over de enkelte selskap som kommunen har eierinteresser i er utdatert. Eierskapsmeldingen omtaler heller ikke de kommunale samarbeidene som Åmot kommune deltar i. Eierstyring i forhold til de kommunale samarbeidene er blitt mer aktuelt etter endringer i kommuneloven fra 2019

Når det gjelder organisering av, og rutiner for eierstyring ser vi at eierskapsmeldingen på noen punkter er utdatert med hensyn til hvordan eierstyringen praktiseres i kommunen i dag. Kommunen bør også oppdatere strategidelen i eierskapsmeldingen slik at den blant annet, ivaretar KS sine anbefalinger om årlig rapportering med hensyn til eierstyring, krav til vurdering og håndtering av habilitet i selskapsstyrene, krav til registrering i KS sitt styrevervregister og krav til medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon.

Vi mener også at kommunen med fordel kunne tydeliggjøre hvordan bestemmelsene i eierskapsmeldingen skal følges opp av eierrepresentanten, hvordan eventuelt kommuneadministrasjonen skal involveres i oppfølgingen og hvordan det skal rapporteres til eier/kommunestyret, ved å utarbeide rutiner på området. Dette vil også sikre lik praktisering av eierstyring når en bytter eierrepresentanter og tydeliggjøre deres mandat.

For problemstilling 2, hvorvidt **kommunen sikrer at eierrepresentantene kjenner til og følger de retningslinjer og føringer som er lagt til grunn, og at selskapsstyrene har nødvendig kompetanse**, konkluderer vi med at kommunen har noen tiltak som bidrar til dette. Det er likevel godt rom for forbedringer. Dette er basert på at:

Det ikke er gjennomført opplæring i eierskapsforvaltning før et godt stykke ut i valgperioden. E-læringskurset som ble tilbudt i 2022 har videre vært avhengig av eget initiativ for de folkevalgte. Dette er ikke i henhold til kommunens vedtatte eierskapsmelding og KS sine anbefalinger som tilsier opplæring tidlig i valgperioden for samtlige folkevalgte. Vi kan heller ikke se at de folkevalgte har fått informasjon/opplæring i kommunens egne organisering og praktisering av eierstyring, noe som er viktig med hensyn til at kommunestyret må få anledning til å ta stilling til hvordan eierstyringen i kommunen skal foregå.

Når det gjelder sammensetning og kompetanse i selskapsstyrene stiller ikke Åmot kommunen sin eierskapsmelding krav om kjønnsbalanse i selskapsstyrene. Vi mener videre at kommunen kunne stilt mer spesifikke krav til kompetanse i selskapsstyrene en hva eierskapsmeldingen fra 2016 gjør. Kommunens eierskapsmeldingen inneholder krav om vedtektsfestet bruk av valgkomite i de

selskapene som kommunen er eier/medeier i. Det bør i tillegg stilles krav til at valgkomiteen utarbeider retningslinjer for sitt arbeid der det tas stilling til kompetansebehovet i styret.

Eierskapsmeldingen stiller noen generelle krav til styrets arbeid. Vi mener imidlertid at kravene til kompetanseutvikling i selskapsstyrene, og evaluering og rapportering av selskapsstyrenes arbeid bør tydeliggjøres i eierskapsmeldingen. Vi mener kommunen bør vurdere å utarbeide rutiner for hvordan kommunen skal følge opp kravene til sammensetning og kompetanse i selskapsstyrene. Det samme gjelder med hensyn til oppfølging av kravene til kompetanseutvikling i selskapsstyrene, og evaluering og rapportering av selskapsstyrenes arbeid.

For problemstilling 3, som tar sikte på å se om **det er opprettet rutiner for rapportering og kommunikasjon mellom kommunestyret, eierrepresentanter og selskapene som sikrer kommunestyret reell innflytelse på eierstyringen**, konkluderer vi med at kommunen kan gjøre mer for sikre god kommunikasjon og oppdatert informasjon i forbindelse med eierstyringen. Dette basert på at:

Eierskapsmeldingen er på overtid hva angår revisjon. Dette er et viktig dokument med hensyn til å klargjøre kommunikasjonen mellom de ulike aktører og sikre oppdatert informasjon.

Det rapporteres i noen grad om tilstanden i selskapene ved at årsrapporter og regnskap skal oversendes til kommunen. Vi kan imidlertid ikke se at årsrapporter og regnskap legges frem som saker for formannskapet, slik vi forstår at gjeldene eierskapsmelding legger opp til. Anbefalt praksis er imidlertid å utarbeide en samlet rapport hvert år som oppsummerer økonomi og spesielle saker i selskapene. En slik rapport bør etter vår mening fokusere på hva økonomi og endringer i selskapene har av betydning for Åmot kommune. Vi mener videre at en slik rapport også bør evaluere systemet for eierstyring. Dette kan øke fokuset på eierstyring og ved behov, gi mulighet til å endre praksis for eierstyring.

Gjeldene eierskapsmelding gir ingen føringer for planmessig gjennomføring av eiermøter. Denne typen møter er viktige med hensyn til informasjonsutveksling mellom kommunen og selskapene og det anbefales at det gjennomføres slike møter jevnlig.

Styringsdokumenter for selskapene utover eierskapsmeldingen endres jevnlig, og saker om dette behandles i kommunestyre og formannskap. Sakene er imidlertid i stor grad et resultat av innspill fra selskapene selv. Kommunen har etter hva vi kan se ingen rutine for å vurdere styringsdokumentene opp mot egen eierstrategi, eller egne behov.

Vi konkluderer med at kommunen som hovedregel oppnevner sentrale folkevalgte som representanter i eierorganene. Kommunen har et system for å sikre representasjon også der valgt/utnevnt representant ikke kan møte. Kommunen bør imidlertid tydeliggjøre systemet for valg av vararepresentanter i eierskapsmeldingen. Vi mener numeriske vararepresentanter sikrer en mer stabil representasjon fra kommunens side i eierorganene. Vi konkluderer avslutningsvis med at kommunen har fått gjennomslag for de innkallingsfristene til eierorganene som kommunens eierskapsmelding legger opp til.

9 Anbefalinger

Ut fra våre vurderinger og konklusjoner anbefalinger vi at:

1. Det utarbeides eierskapsmeldinger i henhold til kommunelovens § 26-1 tidlig i hver valgperiode, slik at prinsippene for eierstyring i størst mulig grad er forankret i sittende kommunestyre. Kommunens eierskapsmelding må omfatte alle selskap og samarbeid som kommunen har interesser i og bør ellers følge de anbefalinger kommunesektoren legger til grunn.
2. Kommunen i eierskapsmeldingen eller i eget dokument for eierstrategi, stiller tydelige krav til:
  - Vurdering og håndtering av habilitet i selskapsstyrene.
  - Registrering i KS sitt styrevervregister.
  - Medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon.
  - Kjønnnsbalanse i selskapsstyrene.
  - Kompetanse og kompetanseutvikling i selskapsstyrene.
  - At det utarbeides retningslinjer for valgkomiteenes arbeid hvor det blant annet tas stilling til kompetansebehovet i selskapsstyret.
  - Evaluering og rapportering av selskapsstyrenes arbeid.
  - At det gjennomføres eiermøter jevnlig.
  - Valg av vararepresentanter.
3. Det vurderes å utarbeide en rutine/informasjonskriv for hvordan bestemmelsene i eierskapsmeldingen kan følges opp av eierrepresentanten og hvordan det skal gis tilbakemelding/ rapporteres til kommunen.
4. Det vurderes å utarbeide rutiner for hvordan bestemmelsen i eierskapsmeldingen skal følges opp av kommuneadministrasjonen.
5. Opplæring om eierskapsforvaltning gjennomføres tidlig i hver valgperiode, og omfatter Opplæring/informasjon om både generelle forhold og kommunens egen organisering og praksis for eierstyring.
6. Det innføres en årlig rapportering på eierstyring til kommunestyret som omfatter tilstanden i selskapene/samarbeidene og en evaluering av hvordan kommunens systemer og rutiner for eierstyring har fungert.
7. Kommunen innfører rutiner som sikrer at styringsdokumenter og avtaler med selskaper/samarbeider vurderes mot kommunens målsettinger, krav og behov, og at det fremmes forslag om endringer når det er aktuelt.

10 Kommunedirektørens uttalelse

Problestilling 1: Har kommunen et overordnet system, tydelig retningslinjer og føringer for eierskapsoppfølging som samsvarer med det som er anbefalt:

Kommunen har en eierskapsmelding. Den er fra 2016 er dels utdatert da den ikke bygger på de endringer som har blitt gjort etter ny kommunelov kom. Kommunen vil starte jobb med å revidere sin plan og sørger for at den blir i samsvar med gjeldende lovverk. Det samme gjelder i forhold til oppdatering av de selskap eier eller er deleier av, herunder også samarbeid kommuner inngår i.

Problestilling 2: Sikrer kommunen at eierrepresentanter kjenner til og følger de retningslinjer og føringer som er lagt til grunn, og selskapsstyrene har nødvendig kompetanse.

Det med eierskapsstyring vil bli del av folkevalgtopplæringen etter valget høsten 2023. Det vil bli sørget for at de som skal representere Åmot kommune i selskap eller samarbeid vil gjort kjent med sin rolle, sitt ansvar og kommunene krav og forventning som ligger i eierskapsmeldingen.

Problestilling 3: Er det opprettet rutiner for rapportering og kommunikasjon mellom kommunestyret, eierrepresentanter og selskapene som sikrer kommunestyret reell innflytelse på eierstyringen.

Dette vil bli del både av ny eierskapsmelding og det som vil inngår i opplæringen, både den generelle gjennom folkevalgtopplæringen og den mer spesifikke for de som skal inn som representanter i selskap, styrer og samarbeid.

Med vennlig hilsen

Stein Halvorsen

Kommunedirektør

Stein.Halvorsen@amot.kommune.no

+47 41472123

Torget 1, 2450 Rena

www.amot.kommune.no

+47 62434000

Det gjøres oppmerksom på at e-post kan bli journalført som offentlig post.

11 Referanser

KS.

«Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll. KS folkevalgtprogram 2019 – 2023» (2020).
<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/for-deg-som-folkevalgt/AnbefalingerEierskap2020.PDF>

«Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt og fylkeskommunalt eide selskaper og foretak» (2010). «Folkevalgtopplæring – Organisering av oppgaveløsningen» PowerPoint (2019).

Åmot kommune.

«Ethiske retningslinjer Åmot kommune». (2022).

«Eierskapsmelding for Åmot kommune» (2016).

«Årsregnskap 2022 – Åmot kommune». (2023).

Vedlegg A: Kontrollkriterier

Med bakgrunn i fastsatte problemstillinger skal det etableres kriterier for eierskapskontrollen. Kriterier er de krav, normer og/eller standarder som utøvelsen av eierskapet skal vurderes opp mot. Kriteriene skal begrunnes i/utledes av autoritative kilder innen eierskapsforvaltning. Autoritative kilder kan være lover og forskrifter, politiske vedtak/mål/føringer og anerkjente prinsipper for eierstyring. Kilder som ligger til grunn for utledning av kriterier i denne eierskapskontrollen er:

- Kommuneloven
- KS anbefalinger om eierstyring

Det er i det følgende utledet kriterier for den enkelte problemstilling, som oppsummeres med kortpunkter. Disse kortpunktene er videre tatt inn i selve rapporten og våre vurderinger og konklusjoner bygges rundt disse punktene.

1. Har kommunen et overordnet system, tydelige retningslinjer og føringer for eierskapsoppfølging som samsvarer med det som er anbefalt?

Eierstyring er regulert i kapittel 26 i kommuneloven mens «beste praksis» for kommunene er nedfelt i KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll. Disse anbefalingene ble sist endret i forbindelse med nye bestemmelser i kommuneloven i 2020. Ellers vil de generelle reglene i kommuneloven om forsvarlig saksutredning, delegering og internkontroll også gjelde for administrasjonens tilrettelegging for god eierstyring i kommunen.

Kommuneloven § 26-1 tilsier at kommunen skal utarbeide en eierskapsmelding som skal legges fram og behandles i kommunestyret. Denne skal inneholde kommunens prinsipper for eierstyring, oversikt over selskaper, foretak og andre virksomheter som kommune har eierinteresser i og kommunens formål med sine interesser eller tilsvarende interesser i virksomhetene. I KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll heter det at eierskapsmeldingen også kan inneholde andre elementer. Det kan blant annet være aktuelt å si noe om hvordan eierskapsstyring skal organiseres i kommunen, prinsipper knyttet til selskapenes samfunnsansvar, miljø, likestilling, etikk mm.

Nytt i kommuneloven som trådte i kraft i 2019, er en større grad av eierstyring i interkommunale samarbeid. I interkommunale politiske råd og interkommunale oppgavefelleskap skal det for eksempel opprettes representantskap og det skal inngås skriftlige samarbeidsavtaler. I KS sine anbefalinger er det presisert at eierskapsmeldingen også bør reflektere styringen av de interkommunale samarbeidene og andre virksomheter som kommunen har interesser i. KS anbefaler videre at eierskapsmeldingen bør være kommunisert og tilgjengelig, ikke bare for selskapenes organer men også for kommunens innbyggere. Der kommunen er eier i flere selskaper sammen med andre kommuner er det videre anbefalt å utarbeide en felles eierskapsmelding/eierskapsstrategi.

Kommuneloven § 25-1 om internkontroll tilsier at det er kommunedirektøren som har ansvaret for internkontrollen i kommunen og at denne skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Vi merker oss spesielt at kommunedirektøren skal ha nødvendige rutiner og prosedyrer, samt dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig. Det heter i KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, at et aktivt og

godt eierskap er grunnleggende for en best mulig lokalpolitisk forvaltning av kommunens samlede verdier og har direkte konsekvenser for selskapene, deres disposisjoner og deres markedsposisjoner. Det heter også at det, for at de folkevalgte skal kunne påvirke og styre selskapene i tråd med de formål som er satt, er viktig å være bevisst de mulighetene som finnes og at eierskapspolitikken blir gjenstand for en bred og helhetlig prosess. KS mener at et grep for å sikre dette, kan være å forankre eierskapspolitikken i kommuneplanen.

Ut fra risiko knyttet til målsettingene nevnt over, bør eierforvaltning være et område som kommunen har fokus på. Selv om eierrepresentantene har et selvstendig ansvar for å sette seg inn i sin rolle og hvilke regler som gjelder for eierstyring generelt og særskilt for kommunen, vil en godt fungerende eierforvaltning være avhengig av en viss tilrettelegging både for kommunestyret som eier, og for de som skal representere kommunestyret i eierorganene i virksomhetene. Internkontroll kan også knyttes til utredning av saker til politisk behandling. Det heter i kommuneloven § 13-1 at kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. I forbindelse med eierskapsforvaltningen vil det utredes ulike saker til behandling, med eierskapsmeldingen som den mest sentrale.

KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll blir en sentral kilde til kriterier i denne eierskapskontrollen og kan oppsummeres som følger:

1. Velge selskapsform ut fra formål og behov.
2. Skille mellom skjermet virksomhet og virksomhet i konkurranse med private.
3. Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap.
4. Utarbeide en årlig eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret.
5. Revidere styringsdokumenter og avtaler jevnlig.
6. Holde jevnlig eiermøter.
7. Som hovedregel bør sentrale folkevalgte oppnevnes som representanter i eierorganet.
8. Sørge for bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter.
9. Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret.
10. Vedtektsfeste bruk av valgkomité ved styreutnevnelser.
11. Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styrene.
12. Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i selskapsstyrene.
13. Som hovedregel bør styremedlemmer i morselskapet ikke sitte i styrene i datterselskaper.
14. Oppnevne numeriske vararepresentanter.
15. Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet.
16. Foreta en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv.
17. Registrere styreverv i KS styrevervsregister.
18. Sørge for at selskapene melder seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon.
19. Sørge for at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften.
20. Avklare forholdet mellom kommunedirektøren og daglig leder av foretaket ved opprettelse av kommunale foretak.
21. Sørge for at kontrollutvalget sikres gode nok rammebetingelser til å utøve sin funksjon på en god måte.

Vi vil i vår kontroll ta utgangspunkt i KS sine anbefalinger med unntak av anbefaling nummer 20 og 21. For denne problemstillingen avgrenses kontrollen til anbefalinger som kan knyttes spesielt til kommunens overordnede system for eierforvaltning og retningslinjer eller føringer for eierskapsoppfølging.

Kriterier for problemstilling 1 kan oppsummeres i følgende kortpunkter:

1. Kommunen utarbeider Eiermeldinger som inneholder kommunes prinsipper for Eierstyring, oversikt over selskaper, foretak og andre virksomheter som kommune har Eierinteresser i, og kommunens formål med sine interesser eller tilsvarende interesser i virksomhetene.
2. Eiermeldingen reflekterer også styringen av de interkommunale samarbeidene og andre virksomheter som kommunen har interesser i.
3. Det er bestemt hvordan Eierstyringen i kommunen skal organiseres og kommunen har rutiner for gjennomføringen.
4. Prinsipper, beskrivelser og eventuelle rutiner bør omhandle de råd som berører i KS sine anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll. Altså anbefalt praksis.

2. Sikrer kommunen at Eierrepresentantene kjenner til og følger de retningslinjer og føringer som er lagt til grunn, og at selskapsstyrene har tilstrekkelig kompetanse?

KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll, anbefaling nummer 3 er å sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap. Det anbefales å bruke tid på for eksempel eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte tidlig i valgperioden. Ofte gjøres dette i forbindelse med folkevalgtopplæringen etter valg av nytt kommunestyre. I anbefalingen heter det at det er viktig at de folkevalgte får innsikt i omfanget av selskapsorganisering og de styringsmulighetene som finnes. Det er også viktig at de folkevalgte får innsikt i de ulike rollene de har som folkevalgt, kommunens Eierrepresentant eller som medlem i styret i kommunalt eide selskap. Opplæringen må også nødvendigvis omfatte informasjon om den interne organiseringen og praktisering av Eierstyring i kommunen.

KS anbefaling nummer 9 omhandler det å sørge for god sammensetning og kompetanse i styret. Det heter at Eier, gjennom selskapenes Eierorganer, bør sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskaps formål og virksomhet. Dette innebærer at det må defineres hva slags kompetanse og kapasitet som forventes av styremedlemmene. Kommunen kan ha generelle regler for dette, men det er også påkrevd å ha en instruks eller rutine for denne typen vurderinger i forbindelse med valg av styremedlemmer. Der det er oppnevnt valgkomité bør det utarbeides retningslinjer for komitéens arbeid som sikrer kompetansebehovet i selskapsstyrene. I KS sin anbefaling heter det at kompetansevurderingen også bør vurdere spørsmål om habilitet. Dette er spesielt aktuelt der det er sentrale folkevalgte som velges inn i selskapsstyrene.

Anbefaling nummer 12 i KS sine anbefalinger fokuserer på at selskapenes eiere har et ansvar for å sikre at styret har den nødvendige kompetanse for å nå selskapets mål. Ut fra denne anbefalingen bør kommunen konkretisere hvilke krav den som Eier stiller til styret når det gjelder kompetanse, opplæringsarbeid og evaluering. Dette bør nedfelles i egne rutiner, eventuelt at det fremgår av kommunens strategi- og styringsdokumenter for eierskapsforvaltning. Anbefalingen fra KS innebærer også at kommunen stiller krav til styret om en årlig plan for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring, samt en årsrapport som redegjør for selskapets styring og ledelse. Vi mener dette er

punkter som er naturlig å ta inn i en styreinstruks. Anbefaling nummer 14 gjelder oppnevning av numeriske vararepresentanter i styret, i stedet for personlige. Dette er også et tiltak for å sikre kontinuitet og kompetanse ut fra tanken om at numeriske vararepresentanter vil møte oftere i styremøter og dermed være tettere på sakene. I tillegg har KS en anbefaling som går på å sikre kjønnsbalanse i styrene (Anbefaling nummer 11). Numeriske vararepresentanter vil i praksis kunne påvirke kjønnsbalansen i styrerepresentasjonen.

Vi vil i vår kontroll ta utgangspunkt i KS sine anbefalinger. For denne problemstillingen avgrenses kontrollen til anbefalinger som kan knyttes til opplæring og integrering av generelle og lokale bestemmelser om eierforvaltning i kommunen.

Kriterier for problemstilling 2 kan oppsummeres i følgende kortpunkter:

5. Kommunen gjennomfører opplæring i eierskapsforvaltning for samtlige folkevalgte tidlig i valgperioden.
6. Opplæringen er ment å gi generell kunnskap om eierforvaltning og kunnskap om intern organisering og praktisering av eierstyring i kommunen.
7. Kommunen har i strategidokumentene som gjelder eierskapsforvaltning satt krav til ønsket sammensetning og kompetanse i selskapsstyrene, og utarbeidet rutiner for hvordan dette skal følges opp.
8. Kommunen har konkretisert hvilke krav den som eier stiller til selskapsstyrene når det gjelder kompetanse for å nå selskapenes mål, opplæringsarbeid, evaluering og rapportering. Det sikres at kravene følges opp i eierorganene.

3. Er det opprettet rutiner for rapportering og kommunikasjon mellom kommunestyret, eierrepresentanter og selskapene som sikrer kommunestyret reell innflytelse på eierstyringen?

Kommuneloven § 26-1 tilsier at det skal legges frem en eierskapsmelding for kommunestyret minst en gang i valgperioden. KS anbefaler at dette gjøres årlig, eventuelt at det utarbeides en årlig rapport om tilstanden i selskapene. Vi forstår det slik at en her må vurdere omfanget og kompleksiteten i kommunens eierskap. Eierskapsmeldingen er et meget sentralt dokument når det gjelder informasjon til kommunestyret om kommunens eierforvaltning. Det samme gjelder selskapsavtaler eller vedtekter for selskapene. KS anbefaling nummer 5 tilsier at disse styringsdokumentene, og eventuelle andre styringsdokumenter revideres jevnlig. Det anbefales å utarbeide andre styringsdokumenter i tillegg dersom vedtektene/selskapsavtalene kun regulerer minimumskravene i forhold til den aktuelle selskapslovgivningen. Eksempler på slike kan være en generell miljøpolicy, åpenhetsprofil eller mål om lokale utviklingstiltak som gjelder for flere eller alle selskapene der kommunen har eierinteresser.

Andre anbefalinger som omhandler kommunikasjon mellom kommunen som eier og selskapene er anbefaling nummer 6, 7 og 8. Anbefaling nummer 6 omhandler det å holde jevnlig eiermøter. Hensikten med dette er å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapene. Eiermøter er mer uformelle møter mellom kommunen som eier, styret og daglig leder i selskapene der en kan ha gjensidig informasjonsutveksling, forventningsavklaringer og drøfte generell utvikling og rammevilkår for virksomheten. I anbefaling nummer 7 heter det at hovedregelen bør være at sentrale folkevalgte oppnevnes som representanter i eierorganet. Dette vil kunne forenkle samhandlingen og kommunikasjonen mellom eierorganet og kommunestyret. Samhandling og kommunikasjonsformer

mellom kommunestyret og eierorganet bør for øvrig forankres i Eiermeldingen. KS sine anbefalinger fokuserer ellers på at kommunen må ha et system som sikrer representasjon fra kommunen dersom valgt eierrepresentant ikke kan møte. Anbefaling nummer 8 handler om å sørge for bestemmelser vedrørende innkallingsfrist til generalforsamlinger og representantskapsmøter. I anbefalingen heter det at bestemmelser om innkallingsfrist bør tas inn i vedtektene, slik at det tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

Kriterier for problemstilling 3 kan oppsummeres i følgende kortpunkter:

9. Eiermelding behandles i kommunestyret minst en gang i valgperioden.
10. Dersom det ikke legges frem årlige Eiermeldinger, legges det frem en årlig rapport om tilstanden for selskapene (økonomi og spesielle saker).
11. At styringsdokumenter og avtaler som gjelder eierskap revideres jevnlig
12. Kommunen oppnevner som hovedregel sentrale folkevalgte som representanter i eierorganene, og har sikret representasjon fra kommunen også der valgt/utnevnt representant ikke kan møte.
13. Bestemmelser om innkallingsfrist til generalforsamling og representantskapsmøter tas inn i selskapsvedtektene. Dette med tanke på at kommunen skal ha tid til forsvarlig behandling av aktuelle saker.

Arkivsak-dok. 21/00096-52
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-32/23 STATUSRAPPORT REVISJON 1. HALVÅR 2023

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar statusrapport revisjon 1. halvår 2023 til orientering

Vedlegg:

Statusrapport 1. halvår

Saksframstilling:

Kontrollutvalget behandlet i møtet 13.10.22, sak 50/22, oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS. Oppdragsavtalen inneholder bl.a. en oversikt over planlagt ressursbruk for revisjonen i Åmot kommune. Vedlagte statusrapport gir informasjon om ressursbruken for første halvår 2023.

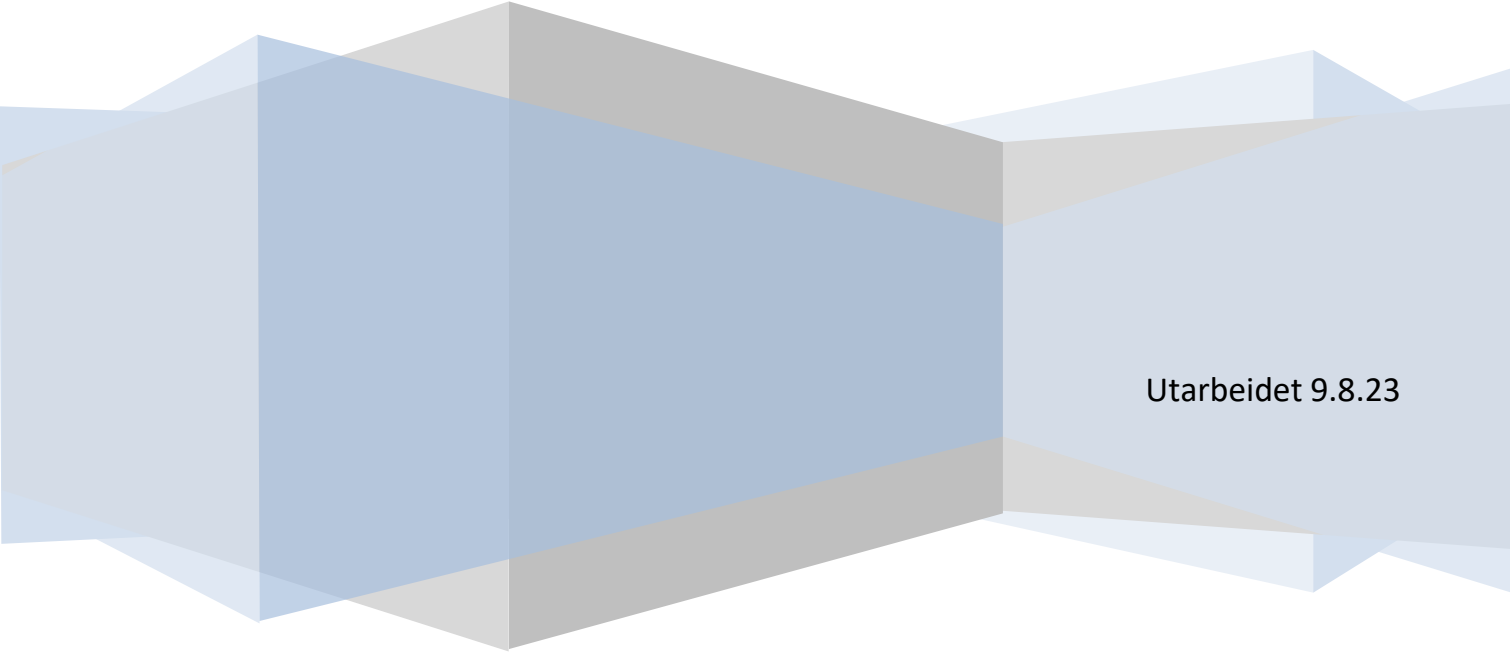
Tidsbruken pr. første halvår 2023 antas å være innenfor budsjettert tidsbruk og det er ingen vesentlige avvik som bør følges opp.

Viser til vedlagte rapport i saken.

Statusrapport revisjon for 2023 - status pr 30.6

Åmot kommune

Utarbeidet 9.8.23

Rapportering

Av oppdragsavtale for 2023 fremgår det av punkt 4.5 Økonomirapportering at revisor skal rapportere til kontrollutvalget pr 30.06. Videre skal det avgis en årsrapport (31/12). I tillegg til økonomirapporteringen kommer egne faglige statusrapporter knyttet til planlegging/revisjonsstrategi, interimsrevisjon og årsavslutningsrevisjon når det gjelder regnskapsrevisjon, samt statusrapporter undervegs når det gjelder arbeid med forvaltnings- og eierskapskontrollrapporter.

Rapporteringen skal gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Rapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Rapporteringen vår tar utgangspunkt i avtalt ressursbruk slik den fremgår av oppdragsavtalens punkt 3.

Tabellen under viser avtalt timetall, samt status pr rapporteringstidspunkt:

Tjeneste	Timer avtalt 2023	Timer medgått pr 30.06	Timer medgått pr 31.12	Forbruk 2023
Regnskapsrevisjon				
1 Regnskapsrevisjon	475	311,50	-	
2 Revisjonsuttalelser	125	65,50	-	
3 Beboerregnskap	0	1,00	-	
4 Veiledning/bistand	50	0,25	-	
5 Etterlevelseskontroll	25	10,75	-	
SUM 1-5	675	389,00	-	57,63 %
Bestilte rev.tj.				
6 Mindre undersøkelser	25	-	-	
7 Forvaltningsrevisjon	200	87,00	-	
8 Eierskapskontroll	25	90,25	-	
SUM 6-8	250	177,25	-	70,90 %
Annet				
9 Møter i Kontrollutvalg/ Kommunestyre	50	35,50	-	71,00 %
SUM TOTALT 1-9	975	601,75	-	61,72 %

Linje 6 omfatter følgende særskilte bestillinger:

Ingen mindre undersøkelser/særskilte bestillinger i 1.halvår 2023.

Linje 7 omfatter følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter/foranalyser:

260	Oppfølging av kommunens kvalitetssystem	87,00 timer
<u>Totalt</u>		<u>87,00 timer</u>

Prosjektet, oppfølging av kommunens kvalitetssystem, skulle gjennomføres innenfor en tidsramme på 300 timer med oppstart høsten 2022. Rapport skulle avlegges til kontrollutvalget våren 2023.

Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte den 16.2.23, jf sak 7/23.

Linje 8 omfatter følgende eierskapskontroller:

1525	Overordnet eierskapskontroll	90,25 timer
<u>Totalt</u>		<u>90,25 timer</u>

Prosjektplan for overordnet eierskapskontroll, ble bestilt i møte den 16.6.22, jf sak 31/22. Prosjektplanen ble godkjent i møte den 8.9.22, jf sak 41/22.

Arbeidet skulle gjennomføres innenfor en ramme på 75 timer, med ferdigstillelse av rapport innen månedsskiftet april/mai. Rapport er først sendt på høring den 3.8.23, og vil komme til behandling i kontrollutvalgets møte den 7.9.23 i stedet for som planlagt i kontrollutvalgets møte i mai 2023.

Kommentar til og vurdering av ressursbruken

Oppdragsavtalen 1-5:

Revisjonsberetning for Åmot kommunes regnskap for 2022 ble avlagt 31.3.23.

Revisjonsberetningen ble behandlet i møte den 25.5.23, jf sak 18/23.

Rapport om forenklet etterlevelseskontroll knyttet til om kommunen gjennomfører etterberegning av vederlag for langtidsopphold i samsvar med lov og forskrifter ble avlagt 27.2.23. Kontrollutvalget behandlet rapporten i møte 25.5.23, f sak 20/23.

Oppdragsavtalen 6-8

Planlagt ressursbruk, status og kommentarer fremgår av tabellen over.

Ferdigstillelse av rapporten knyttet til eierskapskontroll er blitt forsinket i forhold til det som fremgikk av prosjektplanen.

Oppdragsavtalen 9

Medgått er tid ligger noe over det som er forutsatt i oppdragsavtalen. Vi har brukt 16,25 timer på møtedeltakelse og 19,25 timer på forberedelser i 1.halvår 2023. I tillegg kommer kjøring på 15,50 timer som knytter seg i det både til dokumentinnsamling og møter innenfor regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt deltakelse i møter bl.a. i kontrollutvalg. Timer til kjøring er innkalkulert som en del av timeprisen på kr 1 100.

Oppsummering revisjon

Revisjonsberetning for 2022 er avlagt innen fristen 15.4.

Revisjonsrapport for forenklet etterlevelseskontroll er avlagt innen fristen 30.6.

Forvaltningsrevisjonsprosjektet er ferdigstilt i forhold til plan, mens eierskapskontrollen er forsinket ferdigstilt i forhold til opprinnelig plan.

Løten, den 9.august 2023

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Arkivsak-dok. 21/00096-53
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-33/23 OPPDRAGSAVTALE MED REVISJON ØST IKS 2024

Forslag til vedtak/innstilling:

Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS for 2024 godkjennes under forutsetning av kommunestyrets budsjettvedtak for 2024

Vedlegg:

1. Oppdragsavtale for Åmot kommune 2024
2. Vedlegg 1 RR kommune

Saksframstilling:

En oppdragsavtale gir informasjon om hvilke tjenester og hvilke ressurser som kontrollutvalget kan forvente å få fra Revisjon Øst IKS i 2024.

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2024, for kjøp av revisjonstjenester, bygger på denne oppdragsavtalen.

Tjeneste	Timer	Timepris	kroner
Regnsapsrevisjon			
1. Revisjon av kommunens årsregnskap	475	1 175	558 125
2. Attestasjoner og revisjonsuttalelser	125	1 175	146 875
3. Revisjon av beboerregnskap	50	1 175	0
4. Veiledning/bistand	50	1 175	58 750
5. Forenklet etterlevelseskontroll	25	1 175	29 375
SUM 1-5	675	1 175	793 125
Bestilte revisjonstjenester			
6. Bestilte mindre undersøkelser	25	1 175	29 375
7. Forvaltningsrevisjon	200	1 175	235 000
8. Eierskapskontroll	25	1 175	29 375
SUM 6-8	250	1 175	293 750

Annet

9. Møter i kontrollutvalg og k-styre	50	1 175	58 750
SUM TOTALT	975	1 175	1 145 625

OPPDRA GSAVTALE

MELLOM

KONTROLLUTVALGET

I

ÅMOT KOMMUNE

OG

Revisjon Øst IKS

2024

1 GENERELT

Kommunen ivaretar sine lovpålagte revisjonstjenester ved deltakelse i selskapet Revisjon Øst IKS. Revisjon Øst IKS skal yte eierkommunene revisjon i egenregi til selvkost. Det skal inngås oppdragsavtaler mellom oppdragsgiver og selskapets daglige leder.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å inngå oppdragsavtale med selskapet.

Kontrollutvalget og Revisjon Øst IKS har felles mål at revisjonstjenestene skal være til konkurransedyktig pris og kvalitet. Revisjon Øst IKS har en uttalt strategi å være kompetent og kundeorientert. Oppdragsansvarlig revisor for både regnskaps- og forvaltningsrevisjon skal oppfylle kravene til utdanning og praksis. Revisjonsteamene skal ha tilfredsstillende kompetanse og være uavhengige.

Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll skal gjennomføres i henhold til lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk, herunder RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og RSK 302 Forenklet etterlevelseskontroll med vesentlige budsjettavvik. Forvaltningsrevisjon skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Eierskapskontroll i samsvar med RSK 002 standard for eierskapskontroll. Revisor skal rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget jf. pkt. 4.

Revisjon Øst IKS skal delta i landsomfattende prissammenligning, benchmarking. Kontrollutvalget skal orienteres om resultatet av prissammenligningen.

Utvalgets ansvar for tilsyn med revisjonen ivaretas gjennom oppfølging av oppdragsavtalen med vedlegg. Oppdragsavtalen med vedlegg fokuserer på kvalitet og kostnad. Med kvalitet menes blant annet revisors kvalifikasjoner og faglig utførelse, samt kommunikasjon mellom revisor og kontrollutvalg.

2 KONTRAKTSPERIODEN

Oppdragsavtalen inngås for perioden **01.01.24 – 31.12.24**.

Oppdragsavtale for 2025 forhandles høsten 2024.

3 ØKONOMI – BETALING FOR TJENESTER

Nedenfor følger oversikt over aktuelle tjenester med tilhørende stipulert tidsbruk og budsjett:

Avtalen forutsetter kr 1 175 i timesats for 2024 som vedtas av representantskapet i Revisjon Øst IKS.

Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS

Tjeneste	Timer	Timepris	Kroner
Regnskapsrevisjon			
1 Revisjon av kommunens årsregnskap	475	1 175	558 125
2 Attestasjoner og revisjonsuttalelser	125	1 175	146 875
3 Revisjon av beboerregnskap	0	1 175	-
4 Veiledning/bistand	50	1 175	58 750
5 Forenklet etterlevelseskontroll	25	1 175	29 375
SUM 1-5	675	1 175	793 125
Bestilte revisjonstjenester			
6 Bestilte mindre undersøkelser	25	1 175	29 375
7 Forvaltningsrevisjon	200	1 175	235 000
8 Eierskapskontroll	25	1 175	29 375
SUM 6-8	250	1 175	293 750
Annet			
9 Møter i kontrollutvalg og k-styre	50	1 175	58 750
SUM TOTALT	975	1 175	1 145 625

Kommentar

- Det avtales a-konto fakturering hvert kvartal på ¼ av oppdragsavtalte timer.
- Årsavregning sendes kommunen med kopi til kontrollutvalget innen 20. januar påfølgende år.
- Det er knyttet forutsetninger til stipulert tid innenfor revisjon av tjeneste 1 (revisjon av årsregnskapet) og tjeneste 2 (attestasjoner/revisjonsuttalelser):
  - Revisjon av årsregnskapet: Det forutsettes at årsregnskapet avlegges innen 22/2 og årsberetningen innen 31/3 i samsvar med bokføringsloven, kommuneloven og forskrift om årsregnskap og årsberetning. Sammen med årsregnskapet skal det framlegges underbyggende dokumentasjon som bekrefter kommunens balansetall samt avstemminger av balansen og de sammenhenger som ellers forventes å være i regnskapet. Videre skal skjema for "Lønn og pensjonskostnader" foreligge avstemt mot regnskapet.
  - Attestasjoner/revisjonsuttalelser vedr. kommunens momskompensasjonskrav, spillemiddelregnskaper m.m. forutsettes framlagt for revisor minimum 14 dager før innsendingsfristen eller innenfor de frister som er satt av ekstern tilskuddsgiver. Det skal legges fram nødvendig dokumentasjon i form av talloppsett, regnskapsmateriale og eksempelvis tilsagn, ferdigattester etc. for at revisor skal kunne utføre jobben på en effektiv måte.

4 Dialog mellom revisjonen og kontrollutvalget

Formålet med dialogen mellom revisjonen og kontrollutvalget er at kontrollutvalget får en betryggende sikkerhet for at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Innenfor regnskapsrevisjonen skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget får en god forståelse av revisjonsmandatet, planlagte og gjennomførte revisjonshandlinger.

Innenfor bestilte revisjonstjenester skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget og revisjonen har en lik forventninger til tjenesten, herunder lik forståelse av formålet med, rammene for og forventet nytte av bestillingen. Forvaltningsrevisjonsprosjektene skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon med tilhørende veileder. Revisjonen skal informere om vesentlige endringer i premissene for bestillingene.

Kontrollutvalget utferdiger skriftlige bestillinger til bestilte revisjonstjenester.

5 RAPPORTERING

5.1 Formålet med rapporteringen

Revisjonens rapportering til kontrollutvalget skal sikre at kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon for å kunne påse at;

- Kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- Det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- Det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)
- Det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll)

5.2 Rapportering av revisjonsordningen

Oppdragsansvarlig revisor skal årlig rapportere at han/hun oppfylle krav til uavhengighet.

Revisjon Øst IKS skal rapportere til kontrollutvalget at

- Nye oppdragsansvarlige revisorer oppfyller kravet til utdanning og praksis, samt vandel

5.3 Rapportering av regnskapsrevisjonen

Formålet med rapporteringen er å gi kontrollutvalget en løpende orientering om revisjonsarbeidet som gir dem et tilstrekkelig grunnlag til å vurdere at regnskapet blir revidert på en betryggende måte.

Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget slik (minimumskrav):

- Plan/revisjonsstrategi (høst)
- Interimsrapport (vinter)
- Årsavslutning (vår)

Krav og forventninger til innholdet i rapporteringen av regnskapsrevisjonen er utdypet i vedlegg 1.

5.4 Rapportering av bestilte tjenester

Formålet med rapportering av tilleggstjenester, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller er å sikre at kontrollutvalget:

- Får levert de prosjektene som er bestilt
- Prosjektene er i henhold til bestilling
- Gjennomføring og rapportering skjer i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablert og anerkjente standarder på området

Rapportering gjøres hovedsakelig muntlig etter behov i revisjonsprosessen og med skriftlig sluttrapportering med muntlig orientering. Forvaltningsrevisjonsprosjekter skal gjennomføres og rapporteres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

5.5 Økonomirapportering

Revisjon Øst IKS rapporterer til kontrollutvalget 30.06 og en årsrapport pr 31.12.

Rapporteringen gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Tertialrapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Uavhengig av tertialrapporteringen skal Revisjon Øst IKS løpende informere kontrollutvalget om forventa vesentlige avvik fra oppdragsavtalen.

6 ANDRE FORHOLD

Kommunen skal stille hensiktsmessig kontorplass og utstyr til revisors disposisjon når denne er på revisjonsbesøk. Revisor skal gis de nødvendige tilganger til regnskapssystemer og arkiver.

Revisjon Øst IKS skal være medlem av NKRF og er derfor underlagt forbundsbasert kvalitetskontroll. Revisjon Øst IKS skal orientere kontrollutvalget om resultatene av kvalitetskontrollene.

Kontrollutvalget og sekretær skal ta eventuell kritikk av revisor eller revisjonen opp med Revisjon Øst IKS.

Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS

---

7 VEDLEGG TIL AVTALEN

Avtalen har følgende vedlegg:

- Vedlegg 1: Regnskapsrevisjon: Tjenesteleveranser - forventninger og krav

Rena, den 7.9.23

Åse Forbord
kontrollutvalgsleder
Åmot kommune

Morten Alm Birkelid
daglig leder
Revisjon Øst IKS

Vedlegg til oppdragsavtalen

REGNSKAPSREVISJON

1. REVISJON AV KOMMUNENS ÅRSREGNSKAP

1.1 BESKRIVELSE AV TJENESTER OG LEVERANSER

- Revisjon av regnskapet er en lovpålagt oppgave.
- Revisjonsmandatet er definert ut fra lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk (rettslig standard).
- Utførelse av revisjon etter god kommunal revisjonsskikk er basert på revisors metodikk og skjønn.
- Kapittel 2 i Forskrift om revisjon beskriver revisjonsplikten, revisjonens innhold, revisors plikter og revisjonsberetningen.

REGNSKAPSREVISJONS – PROSESS - oppgaver, aktiviteter og leveranser av revisor

Fase	Planlegging	Kontroll	Konklusjon og rapportering
Oppgave	<ul style="list-style-type: none"> • Planlegge revisjonen 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføre planlagt revisjon 	<ul style="list-style-type: none"> • Avslutte revisjonsarbeidet
Aktivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Vurdering av uavhengighet • Utarbeidelse av revisjonsplan • Kartlegging av intern kontroll • Spesifikk vesentligh.vurdering • Utarb. av revisjonsprogram 	<ul style="list-style-type: none"> • Gjennomføre revisjonshandlinger iht. program • Foreløpige konklusjoner • Tilpassede rev.handlinger 	<ul style="list-style-type: none"> • Avsluttende analytisk kontroll • Totalkonklusjon • Skrive revisjonsberegning
Leveranse	<ul style="list-style-type: none"> • Erklæring mht. uavhengighet • Presentasjon av revisjonsplan 	<ul style="list-style-type: none"> • Løpende statusrapportering • Obl. rapportering (nummerert brev, innberetning om misligheter) 	<ul style="list-style-type: none"> • Revisjonsberetning • Rapportering/oppsummering • Deltakelse i kommunestyret

1.2 KRAV OG FORVENTNINGER TIL REVISOR OG REVISJONEN

Vedlegg 1 til Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS

Formålet med dialogen mellom revisjonen og kontrollutvalget er at kontrollutvalget får en betryggende sikkerhet for at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

LEVERANSE	HVORDAN	NÅR
Erklæring om uavhengighet	<ul style="list-style-type: none"> Eget skjema i underskrevet stand 	<ul style="list-style-type: none"> Innen 01.09.
Revisjonsstrategi	<ul style="list-style-type: none"> Formål/resultatkrav: Kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon til å vurdere at revisjonen av kommunens årsregnskap er lagt opp på en betryggende måte. Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi legges frem for kontrollutvalget. Hovedtrekkene er overordnet beskrivelse og vurdering av: <ul style="list-style-type: none"> Inndeling av kommunen i revisjonsområder Risiko- og vesentlighetsvurderinger Metodikk og angrepsvinkel Risikofaktorer til oppfølging Vesentlige endringer i aktuelle regelverk og hvordan dette evt. påvirker revisjonsarbeidet. Grensedracting mellom regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon innenfor følgende områder: <ul style="list-style-type: none"> Intern kontroll Etterlevelse av sentrale lover/regler (eks. lov om off. anskaffelser) Etterlevelse av sentrale interne retningslinjer (eks. delegeringsreglement, finansforvaltningsreglement mv.) Oppfølging av politiske vedtak Strukturert orientering med muligheter for dialog med kontrollutvalget. 	<ul style="list-style-type: none"> Innen 01.09.
Løpende statusrapportering til kontrollutvalget	<ul style="list-style-type: none"> Formål/resultatkrav: Kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon til å vurdere at revisjonen av kommunens årsregnskap 	<ul style="list-style-type: none"> Statusrapport i ”kontrollfasen”, dvs. i tidsrommet oktober-april.

Vedlegg 1 til Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS

	<p>gjennomføres på en betryggende måte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statusrapporteringen bør omfatte: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Vesentlige revisjonsaktiviteter og resultatet av disse, herunder status i «Risikofaktorer til oppfølging» ➢ Revisjon av internkontrollen, herunder kartlegging, testing og vurdering av rutiner og prosesser ➢ Oppfølging av evt. nummerert brev ➢ Eventuelle endringer i revisjonsplan/-strategi, herunder endring i risikoforhold ➢ Fremdrift i revisjonsarbeidet ➢ Informasjon om kommunikasjon mellom revisor og kommunen 	
<p>Obligatorisk rapportering</p> <ul style="list-style-type: none"> • nummererte brev • innberetning om misligheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftlig rapportering til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren, jf. forskrift om revisjon § 5. • Avdekkede feil og mangler med regnskap og rutiner skal søkes avklart med kommunedirektør uten ugrunnet opphold. 	<ul style="list-style-type: none"> • Løpende oversending av brev til sekretær som legger frem brevet i påfølgende møte.
Revisjonsberetning	<ul style="list-style-type: none"> • Sendes kommunestyret med kopi til kontrollutvalget. 	Jf. forskrift.
Årsavslutningsbrev til kommunedirektøren	<ul style="list-style-type: none"> • Formål: Forbedre dokumentasjon og dialog med administrasjonen etter hvert revisjonsår. • Sendes fortrinnsvis ut samtidig med revisjonsberetningen med kopi til kontrollutvalget. 	
Rapportering / oppsummering etter årsavslutningen	<ul style="list-style-type: none"> • Formål/resultatkrav: Kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon til å vurdere at revisjonen av kommunens årsregnskap er gjennomført på en betryggende måte. • Presentasjon av revisjonsberetningen og totalkonklusjon. • Sluttrapporteringen skal omfatte: <ul style="list-style-type: none"> ➢ Hovedtrekkene i gjennomførte revisjonsaktiviteter og resultatet av disse 	<ul style="list-style-type: none"> • Under behandling av årsregnskapet i kontrollutvalgets møte

Vedlegg 1 til Oppdragsavtale med Revisjon Øst IKS

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hovedtrekkene i revisjon av internkontrollen ➤ Status for risikofaktorer til oppfølging jf. revisjonsplanen ➤ Oppfølging av nummerert brev ➤ Eventuelle vesentlige endringer i revisjonsplanen ➤ Orientering om kommunikasjon mellom revisor og kommunen 	
Deltakelse i kommunestyret	<ul style="list-style-type: none"> • Stiller seg til disposisjon for å svare på spørsmål eventuelt orientere. 	<ul style="list-style-type: none"> • I kommunestyret

3.0 ANDRE REGNSKAPSREVISJONSTJENESTER

3.1 KRAV OG FORVENTINGER TIL REVISOR OG REVISJONEN

LEVERANSE	HVORDAN	NÅR
Terminoppgave for momskompensasjon (6 stk årlig)	<ul style="list-style-type: none"> • Avgi revisjonsuttalelse etter ISA 805 og sende inn. • Kopi av revisjonsuttalelsen sendes til kommunedirektøren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Innen fastsatte frister (10.02, 10.04, 10.06, 31.08, 10.10 og 10.12)
Andre revisjonsuttalelser / særattestasjoner	<ul style="list-style-type: none"> • Revisjonsuttalelse etter ISA 805 eller ISRS 4400 • Kopi av revisjonsuttalelsen sendes til kommunedirektøren 	<ul style="list-style-type: none"> • Innen fastsatt frist
Spillemiddelregnskap	<ul style="list-style-type: none"> • Revisjonsuttalelse etter ISRS 4400 • Revisjonsuttalelsen sendes tilskudds utbetaler med kopi til kommunedirektøren 	<ul style="list-style-type: none"> • Innen fastsatt frist
Revisjon av beboer- og pasient regnskap	<ul style="list-style-type: none"> • Revisjonsberetning sendes kommunen med kopi til kontrollutvalget 	<ul style="list-style-type: none"> • Sammen med annen statusrapportering
Veiledning og bistand	<ul style="list-style-type: none"> • Kort gjennomgang av gjennomførte vesentlige veiledningsoppgaver 	<ul style="list-style-type: none"> • Sammen med annen statusrapportering

Arkivsak-dok. 21/00086-7
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-34/23 BUDSJETT FOR KONTROLL OG REVISJONSARBEIDET 2024

Forslag til vedtak/innstilling:

- Vedlagt budsjett med en ramme på kr 1 529 000,- oversendes kommunestyret som kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og revisjonsarbeidet i Åmot kommune 2024
- Forslaget følger formannskapetets innstilling til kommunestyret vedrørende budsjettet for Åmot kommune 2024

Vedlegg:

Budsjett kontrollutvalget 2024

Saksframstilling:

Det er verdt å merke seg kommentarene til forskriften § 2, hvor det står følgende: **«At forslaget skal følge innstillingen betyr også at kommunedirektøren ikke har adgang til å gjøre endringer i dette forslaget underveis i prosessen».**

I henhold til forskrift om kontrollutvalget og revisjon, kapittel 1 § 2, skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Dette vil si budsjett for kontrollutvalgets egen virksomhet, for sekretærfunksjonen, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og regnskapsrevisjonen.

Sekretariatets budsjettpost må vedtas med forbehold da det er vedtatt i styret men ikke i representantskapet. Av erfaring blir det sjelden endret i representantskapet.

Politisk virksomhet

Det er lagt inn en økning på kr 21 000,- nå kr 158 000,-. Det blir i høst valgt nytt kontrollutvalg for neste periode, det vil derfor være behov for en økning på forskjellige poster.

Regnskapsrevisjon

Budsjettet for Revisjon Øst IKS vedtas av representantskapet i selskapet. I dette budsjettforslaget er timeforslaget i Åmot kommune anslått til å ligge på 675. Dette gir et revisjonshonorar på kr 793 125,-.

Budsjettet omfatter timeforbruk på områdene:

Revisjon av kommunens årsregnskap 475
Attestasjoner og revisjonsuttalelser 125
Veiledning/bistand 50
Forenklet etterlevelseskontroll 25
Møter i kontrollutvalg og kommunestyre 50

Bestilte mindre undersøkelser

Det er lagt inn 25 timer for mindre undersøkelser.

Forvaltningsrevisjon

I oppdragsavtalen med Revisjon Øst IKS er det lagt inn kr 235 000,- til forvaltningsrevisjon, 200 timer.

Det legges fram forslag til valg av forvaltningsrevisjonsprosjekt for kontrollutvalget.

Eierskapskontroll

Det er lagt inn 25 timer for eierskapskontroll.

Sekretariat for kontrollutvalget

Dette er et samarbeid mellom Elverum, Engerdal, Stor-Elvdal, Trysil, Åmot, Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør Odal, Våler og Åsnes kommuner.

Driftsutgiftene i Konsek Øst IKS har fordelingsnøkkel 40 % etter innbyggertall, mens 60 % er fordelt likt i budsjettsammenheng, men blir avregnet etter medgått tid i etterkant.

I budsjettet for 2024 er Åmot kommunes andel kr 226 000,-.

Konklusjon

Forslag for budsjett for kontroll og revisjonsarbeidet i Åmot kommune for 2024:

Politisk virksomhet kr 158 000,-
Regnskapsrevisjon kr 793 125,-
Mindre undersøkelser kr 29 375,-
Forvaltningsrevisjon kr 235 000,-
Eierskapskontroll kr 29 375,-
Møter i kontrollutvalg og kommunestyre kr 58 750,-
Sekretariat for kontrollutvalget kr 226 000,-

Budsjett kontrollutvalget 2024

Konto	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
105026 Skattepliktig km godtgjørelse	210.62	1,000.00	1,000.00
108000 Godtgjørelse folkevalgte	64,483.00	60,000.00	70,000.00
108001 Tapt arbeidsfortjeneste når politikere tar fri fra	5,891.98	7,000.00	10,000.00
109900 Arbeidsgiveravgift	7,462.79	8,000.00	10,000.00
110004 Abonnement til aviser og fagtidsskrifter	39,900.00	21,000.00	25,000.00
110008 Kopipapir	64.80	0.00	0.00
111504 Bevertning ved møter/utvalg/organisasjoner/råd	3,970.90	5,000.00	5,000.00
115000 Opplæring, kurs	5,800.00	33,000.00	35,000.00
116001 Kjøregodtgjørelse	1,390.90	2,000.00	2,000.00
122013 Leasing/leie - kopimaskiner	2,010.65	0.00	0.00
1104 Kontrollutvalg	131,185.64	137,000.00	158,000.00
Regnskapsrevisjon (Revisjon Øst IKS)	1,100,925.00	735,000.00	793,125.00
Bestilte mindre undersøkelser		26,250.00	29,375.00
Forvaltningsrevisjon		210,000.00	235,000.00
Eierskapskontroll		26,250.00	29,375.00
Annet (møter i KU og KS)		52,500.00	58,750.00
Sekretariat Konsek Øst IKS	210,450.00	216,000.00	226,000.00
SUM	1,442,560.64	1,403,000.00	1,529,625.00

Arkivsak-dok. 21/00096-51
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-35/23 VURDERING AV OPPDRAGSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISORS (FR) SIN UAVHENGIGHET

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor sin egenvurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2023 til orientering.

Vedlegg:

Revisors uavhengighetserklæring

Saksframstilling:

I følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, **og ellers ved behov**, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til revisors uavhengighet og objektivitet finner vi i KommuneLOven § 24-4 og forskrift om revisjon (kap. 3).

Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlig revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

I Revisjon Øst IKS sine revisjonsplaner vil vurdering av uavhengigheten til hver enkelt revisor i kommunens revisjonsteam inngå som et eget punkt i revisjonsplanen.

Oppdragsansvarlig revisors skriftlige egenvurdering skal ligge som et vedlegg til dette punktet.

Av vedlagte egenvurdering framkommer ingen forhold som svekker revisors uavhengighet eller objektivitet i forhold til oppdraget i Åmot kommune

Kontrollutvalget i Åmot kommune
v/Konsek Øst IKS
Torget 1
2450 Åmot

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Kristin Fragell Lillevold

Direkte tlf.:
924 34 113

Deres ref.:

Vår ref.:
100/2023

Dato:
3. juli 2023

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Åmot kommune 2023

Innledning

I følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget. De øvrige revisorer som har arbeidsoppgaver tilknyttet Åmot kommune fyller ut egne skjemaer som arkiveres for det enkelte oppdrag.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 17:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) Ektefelle eller samboer og deres søsken
- b) Slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere
- c) Søsken og deres ektefeller eller samboere
- d) Slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 18 pkt. a-d:

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier i, ved siden av revisoroppdraget.

- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier i. Unntaket er virksomhet som utfører revisjon i kommunen.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet hvis det kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 18 pkt. e-g:

- Revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester for kommunen hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
- Revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
- Revisor kan ikke opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Punkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Jeg har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Revisjon Øst IKS.</i>
Punkt 2: Medlem i styrende organer	<i>jeg er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Åmot kommune deltar i.</i>
Punkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Jeg deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Punkt 4: Nærstående	<i>Jeg har ikke nærstående som har tilknytning til Åmot kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Punkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p><i>Før slike tjenester utføres vil det bli foretatt en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18 pkt. e, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i></p> <p><i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i></p>

	<i>Jeg har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Åmot kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Punkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Jeg har ikke ytet tjenester overfor Åmot kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Punkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Jeg opptre ikke som fullmektig for Åmot kommune.</i>
Punkt 8: Andre særegne forhold	<i>Jeg kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen

Kristin Fragell Lillevold

Kristin Fragell Lillevold

oppdragsansvarlig

forvaltningsrevisor

Arkivsak-dok. 21/00088-29
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-36/23 EVENTUELT

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken legges fram uten forslag til vedtak

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Arkivsak-dok. 21/00095-46
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-37/23 REFERATER OG ORIENTERINGER

Forslag til vedtak/innstilling:

- Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering
- Kontrollutvalget tar tiltaksplan med oppfølgingsliste til orientering

Vedlegg:

Kontrollutvalgets tiltaksplan med oppfølgingsliste

Saksframstilling:

Kontrollutvalgsmedlemmene har en gjensidig orientering fra de hovedutvalgene de har oppmerksomheten rettet mot.

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene

Kontrollutvalget har fordelt oppmerksomheten på de ulike områdene slik:

- Saker fra Hovedutvalg for landbruk og utmark: Einar Nordli
- Saker fra Hovedutvalg for oppvekst og kultur: Inger Grønlien Eriksen
- Saker fra Hovedutvalg for kommunalteknikk og arealplanlegging: Sigurd Koch
- Saker fra Hovedutvalg for helse og omsorg: Einar Gjems

Åse som medlem i kommunestyret og leder i kontrollutvalget har ansvar for kommunestyre og formannskap.

Kontrollutvalget tar en gjensidig orientering i hvert møte. Kontrollutvalgets medlem i kommunestyre eventuelt kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.

«Tiltaksplan med oppfølgingsliste» blir oppdatert etter hvert møte, den er lagt ved saken som en orientering. Denne blir lagt ut på sekretariatets hjemmeside en gang årlig, sammen med årsrapporten.

KONTROLLUTVALGET I ÅMOT KOMMUNE

Tiltaksplan og oppfølging av saker Åmot kommune

Utgangspunktet for oppgaver knyttet til:

- regnskapsrevisjon er bl.a. relatert til § 3 i forskrift om kontrollutvalget og revisjon og koml. § 24-9.
- forvaltningsrevisjon er bl.a. relatert til koml. § 23-3, samt plan for forvaltningsrevisjon.
- eierskapskontroll er bl.a. relatert til koml. § 23-4, samt plan for eierskapskontroll.
- kontrollutvalgets påseansvar er bl.a. relatert til koml. § 23-2.
- budsjettbehandlingen er bl.a. relatert til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2. (Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).)
- kontrollutvalgets rapportering er bl.a. relatert til koml. § 23-5.

Møte	Kontrollutvalgets saker 2023
Fortløpende rapportering	<ul style="list-style-type: none"> • Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. • Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. • Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging): <ul style="list-style-type: none"> ○ Saker fra hovedutvalg for landbruk og utmark – Einar Nordli ○ Saker fra hovedutvalg for oppvekst og kultur – Inger G. Eriksen ○ Saker fra hovedutvalg for kommunalteknikk og arealplanlegging – Sigurd Koch ○ Saker fra hovedutvalg for helse og omsorg – Einar Gjems <p>Åse som medlem i kommunestyret og leder i kontrollutvalget har ansvar for kommunestyre og formannskap.</p>
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med ordfører og kommunedirektør. • Orienteringer fra kommunedirektøren: <ul style="list-style-type: none"> ○ Økonomisk situasjon – inkludert byggeprosjekter. ○ Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). ○ Oppfølging av kommunestyrevedtak (hvert halvår) ○ Sykefravær. ○ Tilsynssaker. • Informasjon fra enhetene/virksomhetene/tjenestene (<i>spesifisert under hvert enkelt møte</i>). • Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. • Rapport fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging
Torsdag 16.2.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste • Godkjenning protokoll 1.12.22 • Orientering – sykefravær, økonomi, planlagte og gjennomførte statlige tilsyn • Interimrapport 2022 • Statusrapport revisjon 2. halvår 2022 (31.12.22) • Informasjon om Revisjon Øst IKS - Benchmarking • Kontrollutvalgets årsrapport 2022 – sendes til kommunestyret til orientering • Uavhengighetserklæring oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor (FR) • Uavhengighetserklæring oppdragsansvarlig regnskapsrevisor (RR) • Vurdering av kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon for 2022, jf. NKRFs veiledere • Eventuelt – orientere om ROS Revisjon Øst IKS • Referater og orienteringer

Konsek Øst IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes, Åmot, Engerdal, Trysil, Stor-Elvdal og Elverum

Møte	Kontrollutvalgets saker 2023
	<ul style="list-style-type: none"> • Referatsaker
Torsdag 25.5.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste • Godkjenning protokoll 16.2.23 • Orientering • Kontrollutvalget ønsker på sitt neste møte å få oppfølging av tilsyn som er gjennomført. Det var en gjennomgang på disse i kontrollutvalgets møte 13.10.22. <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hvordan er prisfastsetting av fjernvarme? ✓ Hvordan de statlige tilsynsrapportene blir behandlet i hovedutvalgene ✓ Kontrollutvalget stiller også spørsmål på om det føres protokoller fra møter avholdt i helse og velferd • Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap 2022 (+revisjonsberetning) • Rapportering til kontrollutvalget om "Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen" (FELK) • Årsavslutningsbrev 2022 • Eventuelt • Referater og orienteringer • Referatsaker
Torsdag 15.6.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/saksliste • Godkjenning protokoll 25.5.23 • Orientering – Salg av mat/billett Kafe Sandbeck • Eventuelt • Referater og orienteringer • Referatsaker
Torsdag 7.9.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste • Godkjenning protokoll 15.6.23 • Orientering <ul style="list-style-type: none"> ✓ sykefravær, økonomi ✓ Med bakgrunn i Forvaltningsrapporten, kommunens kvalitetssystem, ønsker KU en vurdering av faren for digitalt misbruk «hacking» ✓ En orientering om brannberedskapen på Rysslingmoen, særlig i 3. etasje. (2 spm. Fra E. Gjems) ✓ Har kommunen en barnekoordinator? • Overordnet eierskapskontroll fra Revisjon Øst IKS • Uavhengighetserklæring FR • Statusrapport revisjon 1. halvår 2023 (30.6.23) • Eventuelt • Referater og orienteringer • Referatsaker • Evaluering av KU's virksomhet 2019-2023
Torsdag 19.10.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste • Godkjenning protokoll 7.9.23 • Orientering – Oppfølging av anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapport «kommunens kvalitetssystem» • Oppfølging av FELK fra revisor – etterberegninger egenandel langtidsopphold i institusjon • Plan for forenklet etterlevelseskontroll (FELK) • Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2023 • Oppdragsavtale 2024 med Revisjon Øst IKS • Forslag til budsjett for kontrollutvalget for 2024 • Eventuelt • Referater og orienteringer • Referatsaker
Torsdag 30.11.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste

Møte	Kontrollutvalgets saker 2023
	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning protokoll 19.10.23 • Orientering – oversikt over planlagte og gjennomførte tilsynKontrollutvalgets årsplan for 2024 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret til orientering • Møtekalender 2024 • Eventuelt • Referater og orienteringer • Referatsaker
2024	

KONTROLLUTVALGET I ÅMOT KOMMUNE
Oppfølgingsliste

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
16.2.	1/23	Godkjenning innkalling/saksliste	Innkalling/sakliste godkjennes		KU		X
	2/23	Godkjenning av protokoll 1.12.22	Godkjenning av protokoll 1.12.22 godkjennes		KU		X
	3/23	Orientering	Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse til orientering Kontrollutvalget ønsker på sitt neste møte å få oppfølging av tilsyn som er gjennomført. Det var en gjennomgang av disse i KU møte 13.10.22		KU	Følges opp i møte 25.5.	
	4/23	Interimrapport regnskapsrevisjon regnskapsåret 2022	Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering til orientering		KU		X
	5/23	Statusrapport revisjon 2. halvår 2022	Kontrollutvalget tar statusrapport revisjon 2. halvår 2022 til orientering		KU		X
	6/23	Benchmarking Revisjon Øst IKS	Kontrollutvalget tar Revisjon Øst IKS sin rapportering til orientering		KU		X
	7/23	Forvaltningsrevisjon – Kommunens kvalitetssystem	Kontrollutvalget tar forvaltningsrapport om Kommunens kvalitetssystem til orientering. 2. Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: a. Kommunestyret tar forvaltningsrapport om Kommunens kvalitetssystem til orientering. b. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger 3. Kontrollutvalget innhenter tilbakemelding fra kommunedirektøren om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen 1.10.23.	KS	KU		X
	8/23	Kontrollutvalgets årsrapport 2022	1. Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 vedtas 2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: • Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2022 til orientering.	KS	KU		X
	9/23	Vurdering av oppdragsansvarlig FR sin uavhengighet	Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor sin egenvurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2023 til orientering.		KU		X
	10/23	Vurdering av oppdragsansvarlig RR sin uavhengighet	Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor sin egenvurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2023 til orientering		KU		X
	11/23	Vurdering av KU's påseansvar ved RR og FR for 2022	Kontrollutvalget slutter seg til vurderingene som går fram av vedlegg		KU		X

Konsek Øst IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes, Åmot, Engerdal, Trysil, Stor-Elvdal og Elverum

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
			«Kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon pr. 31.12.2022»				
	12/23	Eventuelt	Leder i kontrollutvalget orienterte om kontrollutvalgskonferansen som var på Gardermoen 1. og 2. februar Sekretær har på forhånd sendt ut en mail til medlemmene om fagkonferanse som FKT arrangerer i Trondheim 31. mai og 1. juni. Medlemmene oppfordres til å melde fra til sekretær om de ønsker å delta innen 1. april Sekretær orienterte om at Revisjon Øst IKS påtar seg å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for kontrollutvalgets nye plan for både forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i de 5 kommunene i Sør-Østerdal.		KU		X
	13/23	Referater og orienteringer	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering Kontrollutvalget tar tiltaksplan med oppfølgingsliste til orientering Kontrollutvalget ønsker på neste møte og spørre kommunedirektøren om hvordan de statlige tilsynsrapportene blir behandlet i hovedutvalgene Kontrollutvalget stiller også spørsmål på om det føres protokoller fra møter avholdt i helse og velferd		KU		X
	14/23	Referatsaker	Referatsaker tas til orientering		KU		X
25.5	15/23	Godkjenning innkalling/saksliste	Innkalling/saksliste		KU		X
	16/23	Godkjenning av protokoll 16.2.23	Protokoll fra 16.2.23 godkjennes		KU		X
	17/23	Orientering	Kontrollutvalget tar redegjøringene til orientering		KU		X
	18/23	Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap/årsberetning 2022	Kontrollutvalgets uttalelse til Åmot kommunes årsregnskap og årsberetning for 2022, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet	KS	KU		X
	19/23	Årsavslutningsbrev 2022	Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Revisjon Øst IKS til orientering og følger opp saken igjen i løpet av høsten 2023		KU	Følges opp til høsten	
	20/23	Rapportering til kontrollutvalget om forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen	Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering til orientering Kontrollutvalget ber revisjonen ta en fullstendighetskontroll av etterberegningene vedrørende 2021 at de er utført i 2023		KU	Følge opp	
	21/23	Eventuelt	Leder i kontrollutvalget informerte om fagdag som arrangeres av FKT (Forum for tilsyn og kontroll) i Trondheim 31. mai og 1. juni. Leder i kontrollutvalget og sekretær skal delta.		KU		X

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
			Videre ble det informert om obligatorisk fagdag som arrangeres av Konek Øst IKS på Elverum 8. juni. Alle medlemmer av kontrollutvalgene i Kongsvingerregionen og Sør-Østerdal deltar				
	22/23	Referater og orienteringer	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering Kontrollutvalget tar tiltaksplan med oppfølgingsliste til orientering		KU		X
15.6.	23/23	Godkjenning innkalling/saksliste	Innkalling/saksliste godkjennes		KU		X
	24/23	Godkjenning av protokoll 25.5.23	Protokoll fra 25.5.23 godkjennes		KU		X
	25/23	Orientering	Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering		KU		X
	26/23	Eventuelt	Leder i kontrollutvalget orienterte om kommunestyremøte 21. juni der det er budsjettseminar. Hun orienterte også om fagdag leder og sekretær deltok på i Trondheim 31. mai og 1. juni. Arrangør var FKT (Forum for kontroll og tilsyn)		KU		X
	27/23	Referater og orienteringer	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering Kontrollutvalget tar tiltaksplan med oppfølgingsliste til orientering		KU		X

Tiltaksplan 2023

Arkivsak-dok. 21/00092-12
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-38/23 EVALUERING AV KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET 2019-2023

Forslag til vedtak/innstilling:

Evalueringen tas til etterretning

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Møtene som avholdes i september, for noen oktober, blir det siste ordinære møtet i kontrollutvalget for denne perioden. Men et sittende kontrollutvalg fungerer til en nytt er valgt og det vil være hensiktsmessig med et overlappende møte mellom nåværende og nytt kontrollutvalg i høst. Vi kommer tilbake til det.

Målet er å sørge for kontinuerlig læring og forbedring ved å fokusere på hvordan kontrollutvalget fyller sin kontrollfunksjon. Sekretariatet forsøkte en spørreundersøkelse blant kontrollutvalgsmedlemmene i 2022. Vi fikk imidlertid svært få svar, så resultatene fra denne undersøkelsen har samlet sett, liten verdi. Kontrollutvalgene har imidlertid foretatt en egenvurdering tidligere (i Glåmdalsregionen har de gjort dette 1-2 ganger i året). I vår region var det enighet om at det tas opp fortløpende i møtene om det skulle være noe spesielt.

På sekretariatets fagdag i juni i år, var ett av temaene kontrollutvalgsmedlemmenes erfaring fra perioden, og her ble det lagt frem nyttige erfaringer fra enkeltmedlemmer og med god respons og kommentarer fra øvrige deltakere i salen.

I dette siste ordinære møtet legger vi opp til en endelig evaluering. Noen av spørsmålene er også lagt inn i dagens samtale med ordføreren og kommunedirektør. Kontrollutvalget sin samhandling med sekretariatet og revisjonen bør være en del av evalueringen. Revisjonen har derfor blitt bedt om å komme med en generell uttalelse.

Spørsmålene nedenfor er hentet fra «Kontrollutvalgsboka». Dere skal ikke sende noe skriftlig svar på disse spørsmålene, men det er fint om hver og én av dere tenker litt gjennom før de diskuteres i plenum:

- 1) Blir møtene gjennomført på en effektiv og engasjerende måte?
- 2) Er antall møter tilstrekkelig i forhold til saksmengden?
- 3) Klarer kontrollutvalget å fylle sin kontrollfunksjon på en god måte?
- 4) Hvordan blir utvalget oppfattet av andre sentrale aktører slik som kommunestyret og administrasjonen?
- 5) Er det klare roller og klar ansvarsdeling mellom kontrollutvalget, kommunestyret og administrasjonen?
- 6) Hvordan fungerer samhandlingen med revisor?
- 7) Hvordan fungerer samhandlingen med sekretariatet?

Arkivsak-dok. 21/00095-47
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Åmot kontrollutvalg 2019-2023

Møtedato
07.09.2023

SAK ÅM-39/23 REFERATSAKER

Forslag til vedtak/innstilling:

Referatsaker tas til orientering

Vedlegg:

Konsek Øst IKS - Innkalling representantskapsmøte 19.9.23

Saksframstilling:

Konsek Øst IKS - Innkalling representantskapsmøte 19.9.23

Kontrollutvalgssekretariat Øst IKS

Representantskapets medlemmer	Jan-Arne Storvik – Eidskog kommune Jørn Øversveen – Elverum kommune Line Storsnes – Engerdal kommune Alina Haug Drazkowski – Grue kommune Johan Aas – Kongsvinger kommune Vigdis Mellem – Nord-Odal kommune Even Moen – Stor-Elvdal kommune Ole-Sverre Spigseth – Sør-Odal kommune Astrid Oppegaard – Trysil kommune Geir Thomas Finstad – Våler kommune Åse Forbord – Åmot kommune Aud Rensmoen – Åsnes kommune
Styremedlemmer	Sissel Frang Rustad, leder (innkalles som styrets representant) Per O. Stenslet, nestleder (kopi av innkalling) Berit Lund, medlem (kopi av innkalling)

INNKALLING TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET

Sted	Auditoriet, Kommunehuset Folkvang i Elverum
Tid	Tirsdag 19.9.23 kl. 16.00

SAKSLISTE:

Sak nr.:	Sak:
R-05/2023	Budsjett 2024 og økonomiplan for 2024-2027 for Konsek Øst IKS
R-06/2023	Orienteringssak, jf. sak R-03/2023
R-07/2023	Endringer i IKS-loven
R-08/2023	Valg av styremedlemmer og vara til styret

Forfall må meldes så snart som mulig til tlf. 928 17925, ev. anne.haug@konsek-ost.no

Kongsvinger, 21.8.23

Ole Sverre Spigseth
representantskapets leder (sign.)

Anne Haug
daglig leder

Kopi av innkallingen sendes eierkommunene og revisor til orientering.

Sak nr.	Sak	Møtedato
R-05/2023	Budsjett 2024 og økonomiplan for 2024-2027 for Konsek Øst IKS	19.09.23
S-18/2023	Forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024 -2027	17.8.23

Saksbehandler

- Anne Haug

Saksdokumenter

1. Forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 for Konsek Øst IKS
2. Alternativt budsjettforslag og økonomiplan (ettersendes)

Saksopplysninger

Budsjett 2024

Som kjent skal kontrollutvalgene i hver kommune legge frem forslag til kontroll- og tilsynsarbeidet i sin kommune, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2. Kontrollutvalgets forslag skal sendes kommunene som skal innarbeide dette i sitt budsjettarbeid. Kontrollutvalgets forslag skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret. Som grunnlag for kontrollutvalgenes budsjettarbeid, må de ha tallene fra sekretariatets budsjett og revisjonens budsjett.

Representantskapet er selskapets øverste myndighet og behandler selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet, jf. IKS-loven § 7. Representantskapet skal vedta selskapets budsjett for kommende kalenderår, jf. IKS-loven § 18.¹ Styret fordeler rammen på de forskjellige postene. Konsek Øst har, med unntak av renter på bankinnskudd, ingen andre inntekter enn det kommunene betaler for sekretariatstjenesten. Etter selskapsavtalen for Konsek Øst IKS § 6 skal nettoutgiftene fordeles mellom kommunene på en bestemt måte.

Årsbudsjettet skal settes opp slik at det gir et realistisk bilde av virksomheten og det forventede økonomiske resultat av driften, jf. IKS-loven § 18.²

Ettersom kontrollutvalgene må ha et forslag til sin behandling i møtene i oktober, må budsjettet og økonomiplanen vedtas av representantskapet i nærværende møte. I Sør-Østerdalregionen har Elverum, Trysil og Åmot - i likhet med Glåmdalskommunene, kontrollutvalgsmøter i oktober. Engerdal og Stor-Elvdal må imidlertid - på grunnlag av styrets innstilling, behandle budsjettforslagene «med forbehold» i sine møter i september. Eventuelle endringer må ettersendes til kommunene.

¹ Endrede regler trår i kraft fra 1.1.24, jf. lov 2 juni 2023 nr. 22

² Ny § 20 Innholdet i økonomiplanen og årsbudsjettet, trår i kraft fra 1.1.24

Budsjettet for 2024 er basert på samme prinsipp som tidligere Glåmdal sekretariat IKS praktiserte, med 60 % etter medgått tid (som på budsjett-stadiet er likt fordelt på alle 12 kommunene) og 40 % etter innbyggertall pr. 1.1.23. Det vises for øvrig til det som er sagt i budsjett- og økonomiplandokumentet, jf. vedlegg 1.

Økonomiplan 2024 – 2027

I følge lov om interkommunale selskaper § 20, skal representantskapet én gang i året vedta selskapets økonomiplan. Fra 1.1.24 blir ordlyden endret i denne bestemmelsen og det blir felles bestemmelse i § 18 om Økonomiplan og årsbudsjett. Ny § 20 gir en beskrivelse av økonomiplanen og budsjettets innhold. Økonomiplanen skal vise selskapets prioriteringer og økonomiske rammer og være realistisk, fullstendig og oversiktlig. Økonomiplanen for Konsek Øst IKS er relativt enkel. Selskapet har verken gjeld eller garantiansvar. Selskapet har ikke behov for investeringer, med unntak av egenkapitalinnskudd KLP, som er et mindre beløp og føres i et eget budsjett og investeringsregnskap.

Noen av de faste budsjettpostene for «kjøp av varer og tjenester» vil variere noe år for år i et slikt lite selskap som vårt. Enkelte år kan det for eksempel bli behov for å kjøpe inn noe mer IT-utstyr, kontorutstyr eller inventar, mens det andre år ikke vil være behov for slike innkjøp. I løpet av 3-5 år, vil det jevne seg ut og det enkleste er å budsjettere med et relativt likt beløp på disse kontoene hvert år.

Økonomiplanen for 2024-2027 er basert på budsjett 2024, og planen vil derfor bli justert ved eventuelle endringer i foreslått budsjett for 2024. Ledelsen ble i styremøte 17.8.23 enige om en redusert bemanning i forbindelse med utlysning av vikariat, og dette vil påvirke de reelle kostnadene i selskapet.³ Et alternativt budsjett og økonomiplan vil derfor bli ettersendt.

Sekretariatsleders innstilling til styret

1. Styret slutter seg til det foreslåtte budsjettet for 2024 og økonomiplanen for 2024-2027, med de justeringene som fremkom i møtet.
2. Styret anbefaler representantskapet å fatte følgende vedtak:
  - i) Budsjettet for 2024 og økonomiplanen for 2024-2027 for Konsek Øst IKS vedtas.
  - ii) Forslaget til ramme for 2024 på **kr. 3 348 000,-** for sekretariatets tjenester sendes kontrollutvalgene til videre behandling.

Styrets enstemmige vedtak 17.8.22

1. Styret slutter seg til det foreslåtte budsjettet for 2024 og økonomiplanen for 2024-2027, med de justeringene som fremkom i møtet.
2. Styret anbefaler representantskapet å fatte følgende vedtak:
  - i) Budsjettet for 2024 og økonomiplanen for 2024-2027 for Konsek Øst IKS vedtas.
  - ii) Forslaget til ramme for 2024 på **kr. 3 348 000,-** for sekretariatets tjenester sendes kontrollutvalgene til videre behandling.

³ Lønnsforhandlinger med leder er pr. i dag ikke slutført, så her må tall justeres i både foreslått budsjett og økonomiplan. Konsulent går ut i permisjon i løpet av høsten, og foreslås erstattet med vikar i 60 % stilling.

Styrets innstilling til representantskapet

1. Budsjettet for 2024 og økonomiplanen for 2024-2027 for Konsek Øst IKS vedtas
2. Forslaget til ramme for 2023 på **kr. 3 348 000,-** for sekretariatets tjenester sendes kontrollutvalgene til videre behandling.

Representantskapets behandling

Representantskapets vedtak	
Sign.	Utskrift

Vedl. 1
del sak R-05/2023

BUDSJETT 2024 og ØKONOMIPLAN 2024-2027

for
Konsek Øst IKS

Behandlet i

- Styret 17.8.23
- Representantskapet 19.9.23

Kontrollutvalgsekretariat for kommunene Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot, Åsnes
Organisasjonsnr. 989 541 471
www.konsek-ost.no

Postadresse: Postboks 900, 2226 Kongsvinger
Besøksadresse: Fjellgata 4, Kongsvinger
Telefon: 928 17 925
E-mail: Anne.Haug@konsek-ost.no

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

BUDSJETT 2024

LOVMESSIGE RAMMEBETINGELSER

I henhold til kommuneloven § 23-7 skal kommunestyret sørge for sekretariatsbistand til kontrollutvalget, som tilfredsstiller utvalgets behov.

Kommunestyrene i Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes har vedtatt at det er Kontrollutvalgssekretariat Øst IKS (Konsek Øst IKS), som skal sørge for tjenester til kontrollutvalgene i disse kommunene fra 1.1.21. Det er vedtatt en selskapsavtale og selskapet skal følge lov om interkommunale selskaper. Regnskapene skal føres etter kommunale regnskapsprinsipper.

ØVRIGE RAMMEBETINGELSER

Sekretariatets oppgaver

Sekretariatet er kontrollutvalgets utøvede organ og handler på vegne av kontrollutvalget. En beskrivelse av oppgavene går fram av selskapets årsplan samt av kontrollutvalgenes årsplaner. I tillegg har daglig leder administrative oppgaver knyttet til drift av selskapet. Det er laget egen strategiplan for selskapet.

Bemanning

Konsek Øst IKS har 2,8 årsverk.

Lokalisering

Konsek Øst IKS har sitt hovedkontor på Kongsvinger. Avdelingsleder i Sør-Østerdal benytter kun hjemmekontor (fra oktober 2022).

ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER - BUDSJETT

Kontrollutvalgene skal legge fram forslag til budsjett for hele kontroll- og tilsynsordningen i kommunen, inkludert ramme for sekretariatvirksomheten og revisjonsvirksomheten.

Budsjettet for Konsek Øst IKS blir endelig vedtatt i representantskapsmøtet 19. september. Dette sendes kontrollutvalgene, som skal behandle forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet for 2024 i sine respektive møter.

Kommunenes betaling for sekretariattjenesten fordeles med 40 % etter innbyggertall, mens 60 % er fordelt likt (på 12 kommuner) i budsjettsammenheng, men som regnskapsmessig blir avregnet etter medgått tid i etterkant.

Konsek Øst IKS	2
----------------	---

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

DRIFTSBUDSJETT 2024

Utgifter

Det har vært knyttet usikkerhet til lønnskostnadene de siste årene. Det ble lagt inn en stipulert lønnsøkning på 3,0 % for 2023, men den reelle lønnsøkningen ble som kjent mye høyere. Det er usikkert hva som skjer de nærmeste årene fremover, men SSB har lagt til grunn en lønnsvekst på 4,9 % i 2024 (pr. juni 2023). Vi har likevel valgt å legge inn kun 4 % lønnsvekst for budsjettet i 2024. Vi har som tidligere år budsjettert med en pensjonsutgift på 15 %. Pensjon er en noe uforutsigbar kostnad, så tallene her er usikre. Med bistand fra KLP har vi imidlertid fått noe mer forutsigbarhet og mindre svingninger for pensjonsutgifter enn vi har hatt tidligere år, men pensjonspremiene har blitt vesentlig høyere siste året.

Møtegodtgjøring til styret følger kontorkommunens (hovedkontorets) satser for møtegodtgjøring (0,14 % av stortingsrepresentanters lønn). Den faste godtgjørelsen for styret i selskapet ble vedtatt i representantskapet 18.11.20, og er som følger:

- Styrets leder   kr 30 000 (fast godtgjørelse pr. år)
- Styremedlemmer   kr 5 000 (fast godtgjørelse pr. år)

Representantskapet godtgjøres fra sine respektive kommuner, med unntak av en ekstra godtgjøring for leder av representantskapet. Dette skal dekkes av selskapet. Det ble valgt ny valgkomité i representantskapet i Konsek Øst IKS i april 2021. Reviderte retningslinjer for valgkomiteen ble vedtatt av representantskapet i samme møte. Høsten 2023 skal det velges ny leder, nestleder og 1. vara med virkning fra 1.1.2024. Valgkomiteen godtgjøres også av selskapet.

Konsumprisindeksen fra juni 2022 til juni 2023 har vært på 6,4 %, men langsiktig mål fra Norges Bank er at den vil flate ut i løpet av kommende år, og dette er derfor lagt til grunn i langtidsbudsjettet. I det fremlagte budsjettforslaget for 2024 er **total sum utgifter** på kr 3 348 000. Det er tatt høyde for 3 ansatte, med 2,8 årsverk. Selskapets største utgifter foruten lønn er husleie, arkiv og kontingenter (NKRF og KS Bedrift). Regnskaps- og lønningstjenester er også av de større utgiftspostene.

Inntekter

Selskapet har ingen andre inntekter enn det som kommunene betaler. Øvrige budsjetterte inntekter i selskapet er momskompensasjon på kr 51 000 (som ikke har noen resultat effekt) og renter av bankinnskudd som pga. relativt høy rente er stipulert til kr 30 000. Selv om vi har hatt noen sykemeldinger siste året, budsjetteres det ikke med refusjon av sykepenger.

Kommunenes betaling for tjenestene fordeler seg slik tabellen under viser:

	B 2024	B 2023
Refusjon Eidskog	-252 000	-244 000
Refusjon Elverum	-482 000	-465 000
Refusjon Engerdal	-183 000	-176 000
Refusjon Grue	-231 000	-223 000
Refusjon Kongsvinger	-429 000	-415 000
Refusjon Nord-Odal	-237 000	-230 000
Refusjon Stor-Elvdal	-197 000	-191 000
Refusjon Sør-Odal	-282 000	-272 000
Refusjon Trysil	-260 000	-252 000
Refusjon Våler	-217 000	-209 000
Refusjon Åmot	-226 000	-218 000
Refusjon Åsnes	-271 000	-261 000
	-3 267 000	-3 155 000

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

TALLMESSIG BUDSJETT

Nedenfor finner vi en tallmessig oversikt over inntekter og utgifter for budsjett 2024 i Konsek Øst IKS. I tabellen er også tatt inn opprinnelig budsjett for 2023 og regnskap 2022 for sammenligning.

	B 2024	OB 2023	Regnskap 2022
Driftsinntekter			
Salgsinntekter			
Refusjoner	-51 000	-52 000	-58 892
Overføringer fra kommunene	-3 267 000	-3 155 000	-3 103 089
Andre driftsinntekter			
Refusjon sykepenges			-10 801
Sum driftsinntekter	-3 318 000	-3 207 000	-3 172 782
Driftsutgifter			
Lønn inkl. sosiale utgifter	2 624 000	2 493 000	2 394 896
Kjøp av varer og tjenester	664 000	663 000	657 849
Overføringer	51 000	52 000	58 892
Kalkulatoriske avskrivninger			
Sum driftsutgifter	3 339 000	3 208 000	3 111 637
Driftsresultat (brutto)	21 000	1 000	-235 810
Finansposter			
Renteinntekter	-30 000	-9 000	-26 243
Renteutgifter			
Avdrag på lån			
Mottatte avdrag på lån			
Sum finansposter	-30 000	-9 000	-7 756
Motpost kalkulatoriske avskrivninger			
Ordinært resultat	-9 000	-8 000	-87 388
Interne finansieringstransaksjoner			
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-
Sum bruk av avsetninger	-	-	-
Overført til investeringsregnskapet	-9 000	-8 000	-6 961
Dekning tidligere års merforbruk			
Avsatt til disposisjonsfond			-80 427
Sum avsetninger	-9 000	-8 000	-87 388
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-
Ramme for virksomheten (sum driftsutg. + sum finansutg.)	3 348 000	3 216 000	3 199 025

Konsek Øst IKS

4

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

--	--	--	--

INVESTERINGSBUDSJETT 2024

Konsek Øst IKS har ikke behov for investeringer, med unntak av egenkapitalinnskudd KLP, som skal føres i investeringsregnskapet. Dette er et bagatellmessig beløp og finansieres ved overføring fra driftsregnskapet. Det er derfor satt opp eget budsjett for dette.

Konto	B 2024
UTGIFTER	
Kjøp av aksjer og andeler	9 000
Dekning tidligere års merforbruk	
Sum utgifter	9 000
INNTEKTER	
Overføring fra driftsregnskapet	9 000
Underskudd investering	
Sum inntekter	9 000

FONDSOVERSIKT

Konsek Øst IKS er en selvkostvirksomhet og har ingen andre «reserver» enn å kunne bruke av fond, dersom det oppstår uforutsette utgifter, betydelig økning i lønns- og pensjonsutgifter eller for å finansiere større anskaffelser. Det kan også være behov for å ha reserver for eventuelt å kunne kjøpe inn eksternt bistand ved sykdom eller ved behov for spesiell kompetanse, eksempelvis advokatbistand.

Konsek Øst IKS har pr. 31.12.22 disposisjonsfond på kr. 329.073,-.

Disposisjonsfond	Kr -313 265,-
Utdanningsfond	Kr - 15 808,-
Sum ubundne driftsfond 31.12.22	Kr - 329 073,-

Konsek Øst IKS har med dette en god og forsvarlig buffer for virksomheten.

Konsek Øst IKS	5
----------------	---

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

ØKONOMIPLAN 2024-2027

LOVMESSIGE OG ØVRIGE RAMMEBETINGELSER

Vi viser til det som er sagt under «Budsjett 2024» ovenfor.

ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

Økonomiplan

Representantskapet skal hvert år vedta en økonomiplan for de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, jf. lov om interkommunale selskaper § 20. (Endret bestemmelse § 18, gjeldende fra 1.1.24). Om økonomiplanens innhold, jf. ny bestemmelse § 20.

Bemanning

Det er tre ansatte i Konsek Øst IKS, til sammen 2,8 årsverk. Det er ikke lagt opp en endringer i dette i perioden 2024-2027. Behovet for bemanning må likevel vurderes i tiden fremover i og med lønns- og pensjonskostnader er den klart største kostnaden i selskapet.

UTGIFTER

Lønn og sosiale utgifter

I årene med hovedoppgjør har det i flere år vært budsjettert med en lønnsøkning på 3 %, mens i år med mellomoppgjør er lagt inn 2 %. I budsjettet for 2023 ble det lagt inn en lønnsvekst på 3 % selv om det er mellomoppgjør, men resultatet etter tarifforhandlingene ble en fastsatt ramme på 5,4 %. SSB har anslått 4,9 % lønnsvekst for 2024 (juni). Det er stor usikkerhet og flere variabler spiller inn; får vi ned inflasjonen? Hva skjer med renta? Usikkerhet i det store verdensbildet. Vi budsjetterer fortsatt med en pensjonsutgift på 15 %. Fast godtgjøring til styret ble fastsatt av representantskapet i 2020 i henhold til valgkomiteens forslag. Møtegodtgjøringen til styret følger kontorkommunens satser for godtgjøring. Godtgjøring til representantskapet vil bli utbetalt fra eierkommunene, men ekstra ledergodtgjøring utbetales fra selskapet. Godtgjørelse til valgkomiteen blir ekstra kostnader i årene med valg. I utgangspunktet skal det ikke være noen valg i 2024.

Driftsutgifter

Det er i tallene fra 2024 til 2025 lagt inn en utgiftsøkning på 4 % og deretter utflating på 2,5 %. Det er imidlertid gjort en del kutt i enkelte kostnader slik at budsjettet for kjøp av varer og tjenester i 2024 blir om lag det samme som for 2023.

Overføring til driftsregnskapet legges inn i økonomiplanen, jf. det som er sagt om investeringer under punktet om «Investeringsbudsjett 2024» ovenfor.

INNTEKTER

Sekretariatet henter i all hovedsak sine inntekter fra kommunens betaling for sekretærtjenestene. Betalingen skal skje forholdsvis etter medgått tid (60 % av netto utgifter) og folketall (40 %). I økonomiplanen (og i budsjettene) er 60 % foreløpig likt fordelt mellom kommunene.

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

Det legges ikke opp til noe bruk av fond i økonomiplanperioden.

TALLMESSIG ØKONOMIPLAN

I vedlagte talloppstilling over økonomiplan for 2024-2027 har vi lagt inn det som er kjent per d.d. Økonomiplanen har tatt utgangspunkt i styrets detaljerte forslag til budsjett for 2024 og representantskapets vedtak om ramme.

Tall i hele tusen

	B2024	Ø 2025	Ø2026	Ø2027
Driftsinntekter				
Salgsinntekter				
Refusjoner/overføringer	51	52	52	53
Overføringer fra kommunene	3 267	3 404	3 477	3 583
Andre driftsinntekter				
Sum driftsinntekter	3 318	3 456	3 529	3 636
Driftsutgifter				
Lønn inkl. sosiale utgifter	2 624	2 729	2 784	2 867
Kjøp av varer og tjenester	664	691	708	726
Momskomp. utg.	51	52	52	53
Kalkulatoriske avskrivninger				
Sum driftsutgifter	3 339	3 472	3 544	3 646
Brutto driftsresultat	-21	-16	-15	-10
Finansposter				
Renteinntekter	30	25	25	20
Renteutgifter				
Avdrag på lån				
Mottatte avdrag på lån				
Sum finansposter	30	25	25	20
Motpost kalkulatoriske avskrivninger				
Ordinært resultat	9	9	10	10
Interne finansieringstransaksjoner				
Avsetninger				
Bruk av tidligere avsetninger	0	0	0	0
Finansiering av utgifter i investeringsregnskapet	9	9	10	10
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-	-	-	-

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

Fordelt på kommunene, vil betalingen se slik ut, ut fra det som er kjent pr. i dag

Fordelt på kommunene	B 2024	Ø 2025	Ø 2026	Ø 2027
Eidskog	252	263	269	277
Elverum	482	502	513	528
Engerdal	183	191	195	201
Grue	231	241	246	253
Kongsvinger	429	447	456	470
Nord-Odal	237	247	253	260
Stor-Elvdal	197	205	210	216
Sør-Odal	282	294	301	310
Trysil	261	271	277	286
Våler	217	226	231	238
Åmot	226	235	240	247
Åsnes	271	282	288	297
	3267	3404	3477	3583

Kongsvinger, 17.8.2023

Sissel F. Rustad (sign.)
styreleder

Per Olav Stenslet (sign.)
nestleder

Berit Lund (sign.)
styremedlem

Anne Haug (sign.)
daglig leder

Sak nr.	Sak	Møtedato
R-06/2023	Orienteringssak, jf. sak R-03/2023	19.09.23
S-19/2023	Orienteringssak til representantskapet	17.8.23

Saksbehandler

- Anne Haug

Saksdokumenter

Ingen

Saksopplysninger

Under representantskapsmøtet i Konsek Øst den 25. april var det bla. lagt opp til et diskusjonstema «Eierskapsstyring og selskapsavtalen for Konsek Øst – budsjettvedtak og eventuelle budsjettjusteringer», jf. sak R-03/2023. Det vises til tidligere S-14/23 den 15.6.23 hvor det redegjøres nærmere for bakgrunn i saken.

Representantskapet fattet følgende vedtak:

1. [. . .]
2. *Styret og DL følger opp ovenfor de eierkommunene som ikke forholder seg til selskapsavtalen*
3. *Saken følges opp som en egen orienteringssak i neste representantskapsmøte*

I et IKS er det representantskapet som er selskapets høyeste eierorgan (øverste myndighet) og styret svarer til representantskapet sitt. Som en følge av dette vedtaket ble kommunedirektørene og felles økonomisjef i Sør-Odal og Nord-Odal kommuner invitert til først et fysisk, og deretter et digitalt møte, for å diskutere saken. Møtene ble avslått, men vi mottok et skriftlig svar fra kommunedirektørene den 12.6.23.

I brevet beklager man at det i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2023 ikke ble gjennomført interne eierbeslutninger omkring budsjettet i kommunen før representantskapsmøtet fant sted, slik at eierrepresentantene ikke hadde med seg vedtak i kommunen. Man vil fremover sikre at kommunene som eiere behandler sakene i forkant av representantskapsmøtet, enten i eierutvalget eller i eiersekretariatet. Det vises videre til at *kontrollutvalget* er underlagt kommunestyrets økonomiske og administrative styrings- og instruksjonsmyndighet, og at kommunestyret kan gi generelle eller spesielle instruksjoner om kontrollutvalgets virksomhet.

Styret behandlet saken i sitt møte den 15. juni. Styret var enige om at den skriftlige tilbakemeldingen egentlig ikke svarer opp problemstillingen i saken. Styrets enstemmige vedtak:

«Daglig leder følger opp saken videre med forslag til nytt møte med kommuneadministrasjonen»

Daglig leder sendte inn en ny innkalling til teamsmøte i forbindelse med styremøtet.

Sekretariatsleders innstilling til styret

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Styrets behandling

Begge kommunedirektørene (Nord-Odal og Sør-Odal) og felles økonomisjef deltok under teamsamtalen.

Begge parter gjorde rede for sitt syn i saken. Det kan ha vært noen misforståelser, som nå anses som oppklart. Det ble enighet om at avvikende budsjettvedtak i forhold til representantskapets vedtak, ikke skal gjenta seg. Styret anser seg ferdig med saken og vil orientere representantskapet under møtet i september.

Styrets enstemmige vedtak

Representantskapet gis en orientering om saken.

Styrets innstilling til representantskapet

Representantskapet tar saken til orientering.

Representantskapets behandling

Representantskapets vedtak	
Sign.	Utskrift

Sak nr.	Sak	Møtedato
R-07/2023	Endringer i IKS-loven	19.09.23

Saksbehandler

- Anne Haug

Saksdokumenter

Ingen

Saksopplysninger

Lov om interkommunale selskap (IKS-Loven) er revidert med endringer gjeldende i hovedsak fra 1.1.24 (noen av endringene tråde i kraft 1.7.23). Endringene omfatter i hovedsak endring i reglene om møteoffentlighet for representantskapet, justeringer i økonomiforskriftene, og å redusere statens rolle i organiseringen av selskapene. Her følger en kort oversikt over de viktigste endringene som er relevante for Konsek Øst IKS:

Åpenhet og innsyn

I alle IKS som omfattes av offentlighetsloven, må representantskapet følge kommunelovens møtebestemmelser for folkevalgte organer, og holde sine møter for åpne. Skal møtet lukkes, krever det lukningsgrunn og lovhjemmel. Konsek Øst er underlagt åpenhetsloven, og må fra 1.1.24 åpne representantskapsmøtene og tilgjengeliggjøre alle saksdokumenter for allmennheten. Styret kan derimot avholde sine møter som i dag.

Økonomi

IKS-lovens økonomibestemmelser harmoniseres med kommuneloven av 2018. Denne endringen vil i hovedsak påvirke IKS-selskap som fører regnskap etter regnskapsloven. Konsek Øst fører regnskapet etter kommunale regnskapsprinsipp, og er i liten grad påvirket.

Representantskap

Det skal oppnevnes to varamedlemmer for hvert faste medlem.

En fullstendig oversikt over alle endringer ligger vedlagt og kan leses på Lovdata.no/ Lov om endringer i lov om interkommunale selskap:

www.lovdata.no/dokument/lti/lov/2023-06-02-22

Daglig leders innstilling til representantskapet

Representantskapet tar saken til orientering.

Representantskapets behandling

Konsek Øst IKS
Representantskapet

8

Representantskapets vedtak	
Sign.	Utskrift

---

*Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal,
Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes*

Sak nr.	Sak	Møtedato
R-08/2023	Valg av styremedlemmer og vara til styret	19.09.23

Saksbehandler

- Anne Haug

Saksdokumenter

1. Retningslinjer for valgkomiteen (vedtatt 22.4.21)
2. Referat fra valgkomiteens møte den 10.08.23 (valgkomiteens innstilling)

Saksopplysninger

I selskapsavtalen står det følgende om styret, jf. § 9:

«Styret skal ha tre medlemmer. Det skal i tillegg velges to varamedlemmer etter numerisk ordning. Begge kjønn skal være representert både blant medlemmene og varamedlemmene. Styremedlemmene velges for fire år, men slik at ikke hele styret er på valg samtidig.»

På representantskapsmøtet den 18.11.20 ble følgende styremedlemmer valgt:

Leder Sissel Frang Rustad (valgt for 3 år)
 Nestleder Per Stenslet (valgt for 3 år)
 varamedlem Tor Martin Larsen (valgt for 3 år)

Styremedlem Berit Lund og 2. varamedlem Herdis Bragelien ble valgt inn for 4 år i møte 27.9.21 med virkning fra 1.1.22 og er ikke på valg.

Følgende er da på valg med virkning fra 1.1.24:

- Leder
- Nestleder
- Første vara

Referat fra valgkomiteens møte den 10.8.23 ligger vedlagt saken. Av dette følger valgkomiteens innstilling.

Alle tre styrekandidatene er forespurt og har takket ja til vervet. For å sikre kontinuiteten i styret, foreslår valgkomiteen at leder denne gang velges for 2 år og at nestleder og 1. vara velges for fire år.

Valgkomiteen skal også fremme eventuelt forslag til styrehonorar. Representantskapet vedtok den faste godtgjørelsen for styret - kr. 30 000,- for styreleder og kr. 5000,- pr. år for de øvrige styremedlemmene i møte 18.11.20 med virkning fra 1.1.21. For øvrig følger styret kontorkommunens satser for møtegodtgjøring.

Valgkomiteens innstilling til representantskapet

Leder: gjenvalg av Sissel Frang Rustad   for perioden (1.1.24 – 31.12.25)
 Nestleder: gjenvalg av Per Stenslet   for perioden (1.1.24 – 31.12.27)
 Første vara: gjenvalg av Tor Martin Larsen   for perioden (1.1.24 – 31.12.27)

Det foreslås ingen endring i styrehonorar for kommende periode.

Representantskapets behandling

Representantskapets vedtak	
Sign.	Utskrift

Vedl. 1 til
saks R-08/2023

Retningslinjer for valgkomiteen i Kontrollutvalgssekretariat Øst IKS (Konsek Øst IKS) Vedtatt i representantskapet 22.4.2021)

1. Valgkomiteens plass i organisasjonen

I henhold til «Anbefalinger om eierskap, ledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak» pkt. 10, oppnevner representantskapet valgkomiteen. Den består av tre medlemmer. Det skal tilstrebes å være en geografisk spredning på valgkomiteens medlemmer innen eierkommunene. Representantskapets nestleder velges som valgkomiteens leder.

Valgkomiteen velges for fire år, og godtgjøres for hvert møte. Godtgjøringen fastsettes av representantskapet. Utgiftene til valgkomiteens godtgjørelse bæres av selskapet.

2. Styret i Konsek Øst IKS

Styret skal bestå av 3 medlemmer og 2 varamedlemmer. Styret skal være et kollegium som skal være en ressurs for virksomheten. Styremedlemmene velges for 4 år i henhold til selskapsavtalen § 9.

3. Valgkomiteens oppgaver

Valgkomiteens oppgave er å finne frem til kandidater til styret som valgkomiteen anser best kvalifisert til å inneha vervene. Valgkomiteen legger også frem forslag til styrehonorar.

Valgkomiteen har stor innflytelse på sammensetningen av selskapets styre, og har dermed muligheter til å påvirke selskapets veivalg gjennom kandidatene som blir foreslått og valgt. Valgkomiteen har viktige oppgaver, og hvor hovedmålsettingen er å finne fram til de best kompetente personer som positivt kan bidra til å drive og utvikle selskapets virksomhet, samt møte og ivareta utfordringene dette står overfor. Det har stor betydning at arbeidet i komiteen blir utført på best mulig måte. Arbeidet i valgkomiteen krever evne til å tenke langsiktig og det handler om å vurdere sittende styremedlemmer, finne fram til og vurdere eventuelle nye kandidater, for deretter å foreta en begrunnet utpeking av kandidater, som man deretter legger fram som valgkomiteens innstilling overfor representantskapet.

4. Valgkomiteens arbeid

Valgkomiteen kan innhente råd fra styret og daglig leder. Valgkomiteen setter selv grensen for sitt arbeid.

Styreverv i selskaper er et personlig verv. Det betyr at man ikke representerer verken partier, kommunen eller andre, men ivaretar selskapets interesser og eierne på best mulig måte, ut fra selskapets formål og innenfor lovens rammer. Valgkomiteen skal legge vekt på de foreslåtte kandidatenes erfaring, kvalifikasjoner og deres evne til å arbeide som medlemmer av styret på en tilfredsstillende måte. Krav til kompetanse skal vurderes konkret i lys av selskapets formål som er nedfelt i selskapsavtalens § 4:

Konsek Øst IKS har som oppgave å ivareta sekretærfunksjonen for kommunenes kontrollutvalg iht. Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-7, fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 22.6.18 (LOV-2018-06-22-83).

Det skal være tilnærmet 40 % representasjon av hvert kjønn (jf. lov om IKS § 10). Styremedlemmene må være uavhengige i forhold til eierne og ansatte.

5. Prosedyre

Daglig leder i selskapet kaller inn til valgkomiteen 4 måneder før valget skjer i representantskapet. Valgkomiteen fremmer skriftlig grunngitt forslag til representantskapet på kandidater til styret. Komiteen foreslår også hvem som skal være styrets leder og nestleder.

Før valgkomiteen anbefaler de foreslåtte kandidatene, skal kandidatene forespørres om de er villige til å inneha posisjon som styremedlem eller ev. styreleder. Bare kandidater som har bekreftet at de er villige til å inneha slike verv, skal anbefales.

Valgkomiteens anbefaling til representantskapet skal sendes ut sammen med innkalling til møte i representantskapet, slik at deltakerne har mulighet til å sende sine innspill til valgkomiteen forut for møtet.

Vedl. 2 til
sak R-08/2023

Referat

Fra	Digitalt møte i valgkomiteen
Når og hvor	Torsdag 10.8.23 kl. 09.00
Tilstede	Astrid Oppegård (leder av valgkomiteen) Eli Wathne Ole Erik Hørstad
Følgende deltok i tillegg	Daglig leder Anne Haug

Valgkomiteen hadde et første digitalt forberedelsesmøte den 19.6.21. Ole Erik Hørstad deltok ikke. Det er ikke skrevet referat fra dette møtet, men Astrid og Eli ble enige om å snakke med styrekandidater og ble enige om et nytt møte over sommeren.

Daglig leder innkalte valgkomiteen til nytt møte, som ble avholdt digitalt 10.8.23.

Leder, Astrid Oppegård ønsket velkommen til møtet.

Styret skal ha tre medlemmer, jf. selskapsavtalen §9, jf. IKS-loven § 10. I tillegg velges to varamedlemmer etter numerisk ordning. Begge kjønn skal være representert både blant medlemmene og varamedlemmene.

Det skal velges leder, nestleder og 1. varamedlem til styret i år (gjeldende fra 1.1.24).

Komiteen er enige om at kontinuitet er viktig. At kandidatene viser interesse for selskapets virksomhet, er avgjørende for å få til et godt fungerende styre. I Kongsvingerregionen er det et krav at styremedlemmer i kommunalt eide selskaper, ikke innehar ledende/viktige politiske verv.

Dagens leder og nestleder er forespurt, og begge har sagt ja til å fortsette i sine verv. Det samme gjelder 1. vara.

Styremedlemmer velges for to år med mindre annet er avtalt, jf. IKS-loven § 10. I følge selskapsavtalen § 9, velges styremedlemmene for fire år, men slik at ikke hele styret er på valg

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Stor-Elvdal, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes
Organisasjonsnr. 989 541 471
www.gs-iks.no

Postadresse: Boks 900 2226 Kongsvinger
Besøksadresse: Fjellgata 4, Kongsvinger
Telefon: 928 17925
E-mail: Anne.Haug@konsek-ost.no

samtidig. Denne gang velges både leder, nestleder og 1. vara. Med tanke på kontinuitet, mener valgkomiteen det er uheldig at leder og nestleder velges samtidig for samme periode. Komiteen foreslår derfor at leder denne gang velges for to år.

Valgkomiteen legger også frem forslag til styrehonorar, jf. valgkomiteens vedtekter § 3.

Valgkomiteens enstemmige innstilling til representantskapet:

Leder: Sissel Frang Rustad, Rena (1.1.24 – 31.12.25)

Nestleder: Per Stenslet, Skotterud (1.1.24 – 31.12.27)

Vara (1.): Tor Martin Larsen, Elverum (1.1.24 – 31.12.27)

Det foreslås ingen endringer i styrehonorar for kommende periode.

Nærliggende referat med styrets innstilling legges ved innkalling til representantskapsmøtet den 19. september der valget foretas.

Referent 10.8.23	Daglig leder Anne Haug
------------------	------------------------

Glåmdal sekretariat IKS	2
-------------------------	---